

KDO JE GOLJUF?

Dobili smo že minuli teden brojavko iz Clevelanda, O., da je A. Benedik iz Clevelanda, O. St. Clair Ave 6204 večjo svoto denarja poveril in pobegnil; toda mi nismo temu verjeli, in zato tudi v zadnji številki ni omenili.

Danes je stvar drugačna in jasna torej tudi nimamo nikakoršnega povoda, da bi o njej molčali. "Clevelandski Press" piše sledeče:

"Banker-agent is missing; claims are filed by 9.

The business of F. Korce and A. Benedik, bankers and steamship agents, 6204 St. Clair, has been discontinued since Benedik disappeared mysteriously Monday.

Mrs. Benedik said Friday that her husband left without giving any explanation. He did not apprise his partner of his plans.

The Benediks and Korce live in adjoining apartments at 6218 St. Clair Ave.

Atty A. E. Bernstein says he has nine claims totaling \$1400 against the firm, filed by foreigners who said money they had left with the banking firm had never reached Europe. The firm arranged for ocean transportation and transferred money on commission for Hungarians."

Tedaj to je tisti Anton Benedik, kateri je moral vže iz stare domovine pobegniti ter se v Clevelandu, O. nastanil kot sodrug g. Frank Korčeta, notarja in blagajnika S. N. P. J.

dan na dan so mu psovke iz ust letele, da Konda je goljuf, "Glas Svobode" laže in krađe naročnikom denar, naš sodrugi Mayer pa nič ne ve in s Kondom vred nič ne razumeta. Zvesti-tovariši v obrekovanju so mu bili, razven njegovi ožji somišljeniki tudi g. Frank Korčeta, a kot pravični kritiki smo g. Fr. Korčeta pri miru pustili, ker tudi v resnici povoda nismo imeli, napram njemu nastopiti. Sedaj je to drugače.

Firma se glasi: "F. Korčeta & A. Benedik bankirska in šifkartaška agencija", ter sta denar v staro domovino "pošiljala." Benedik je denar, katerega so mu ljudje za odposiljatev zaupali, zapravil, in sedaj, ko somu postala tla prevročna se je pa po francosko poslovil. To je tisti Benedik, koji je nas z goljufi, lažniki in nevedneži pital. — Sam lump, vidi v vsakem poštenjaku — lumpa.

Se ve, g. Fr. Korčeta, ima lepo priliko, vso krivdo na Benedika zvrniti, in s tem tudi ni rečeno, da bi mi g. Fr. Korčeta sokrivde natočevali, toda Nemec pravi: "Mit gefangen, mit gehangen", kar bi se toliko reklo, da ker je g. Korčeta v tvrdki na prvem mestu vknjižen in ki je tudi dejansko sodrug tvrdke, tako bo krivde deležen in pa, se ve da, moral bo tudi v žep poseči, in pa še proketo globoko.

Do sedaj so tožbe vložene ne za 1400 temveč za 1500 dolarjev, in v Clevelandu se trdi da bo vsa svota poverjenega denarja 3000 tol. presejala.

Čudno je še nekaj in sicer to, ko so hoteli že pred tedni policaji g. Korčeta aretirati zaradi slišne stvari, toda mož jim je zjutraj ob 5. uri — ušel!

V pisarni "F. Korčeta and Benedik" se je nahajala tudi blagajna S. N. P. J.; in ker so falirani urad sodnijskem potom zapečatili,

je bil tudi blagajniški urad S. N. P. J. zapečaten in ni posloval gali sedaj, ko to pišemo, posluje, — nam ni znano.

To je pa vendar smola, da je bil tisti dan tako nesrečen, ko se je sedanji glavni odbor S. N. P. J. volil. Še nismo eno kritiko dokončali, vže pride druga na dan! In tako bo še marsikaj na dan prišlo, da bo jo!

Raz oken, kjer se je firma "F. Korčeta and A. Benedik" bliščala, je napis kar čez noč izginil, kot kofra, in tako bo izginil ves sedanji glavni odbor, potem bo g. Frank Mladič, kateri se je svoječasno nadjal, da je že jednotni blagajnik, — lahko trdil: "Je vse v najlepšem redu!"

Škandal se koplje vrh škandala! In vžle vsemu temu se dobijo lumpje ki trdijo, da "Glas Svobode" laže in obrekuje. Pa le počasi, nam se prav nič ne mudi, toda pride dan ko se bo izkazalo, kdo je goljuf, umazanec, lažnik i.t.d. Takrat bo "Glas Svobode", ta mrčes pometel raz pozorišča in S. N. P. J. bo rešena pretežega pogina, ako je popred hudič nezvame, radi malomarnosti in nebriznosti krajevnih društev.

Radovedni smo, kaj bodo društva S. N. P. J. ukrenila? Naj bolj kaže, da za svet pri "Proletarcu" vprašajo. Le ta bo sigurno zopet zarjul: "Ni res, "Glas Svobode" laže! Ni Korčeta pred policaji pobegnil, temveč policaji so pred Korčetom bežali."

Razgled po svetu.

Astrija.

Dunaj, 5. febr. Dames dopoldne je zopet prišlo v poslanski zbornici do škandala, kakoršni se dogajajo le v tej blaženi katoliški državi. Dolgotrajen narodnostni boj je dal povod, da so pričeli Čehi z obstrukcijo, kaj pri začetku debate, v vladni predlogi o jezikovnem vprašanju med Čehi in oholimi Nemci.

Z to vladno predlogo niso bili zadovoljni ne Nemci še manj pa Čehi, in ko je vlada popustila napram Nemcom ter jih pridobila na svojo stran, pričeli so češki poslanci z obstrukcijo. Repotati, pisali na razne piščali, bili s palicami po klopih ter kričali tako, da ni noben govornik mogel govoriti, ker se ni slišalo drugzega, kot ropotanje obstrukcijonstov. Nemce je to tako razkačilo, da so skočili na Čeha in pričel se je grozen pretep. Baron Bienenrth, uvidevši, da ničesar ne opravi je zaključil zasedanje, ter poslance poslal domov. Ko so predsednik, podpredsednik in ministri dvorano zapustili, skočili sti si zopet stranke v lase, posebno Nemci so kar besneli, in prepevajoč revolucionarske pesmi, so se pretepavali nad pol ure. Nemci so se odlikovali s tem, ko so grizli okoli sebe kot psi, dokler niso onemogli. To nepričakovano zaključenje parlamenta in pa taka revolucionarska rabuka ljudskih zastopnikov, uplivalo je zelo neugodno na borzo. Pričakuje se, da bo parlament koncem marca meseca zopet sklican.

Angleška.

London, 8. febr. Anti-socialistična unija je pričela izdajati list "Antisocialist", kateri ima edini namen socialdemokracijo pobijati. Stvaritelji lista so sami visoki plemeniti in financirji. Redni dopisovalci so mu med drugimi lordi Avebury in Hamilton, kakor tudi nekaj članov parlamenta, in pa francos Yves Guyot. — To je prav, naj lenuharji vsaj nekaj delajo, če prav bo, brezuspešno delo.

Nemčija.

Berolin, 9. febr. Angleški kralj in njegova žena sta na obisk nemškega cesarja semkaj dospela. Na "višje povelje" je bilo vse mesto v zastavah, in vršila se je pompozna demonstracija v prilog angleške kraljeve dvojice. Brezposelni in soc. demokrati so nameravali vpriporiti nasprotno demonstracijo radi velikanske potratnosti, a je izostala.

Berolin, 8. febr. Po vsej Nemčiji je velikanska povoden; škoda je neizmerna.

Francija.

Pariz, 7. febr. Pri eksploziji velike množine dinamita, in 10.000 razstreljivih patron v shranišču nekega rova pri Tuequegnieux je bilo 6 oseb na kosce raztrganih; eksplozijo je bilo na 10 milj okolu slišati in 3 milje v okolici ni jedna šipa cela ostala.

Rusija.

Petrograd, 8. febr. Turčija je Rusiji ponudila, da ji ostalo vojno odškodnino na enkrat plača; da je Rusija predlog sprejela in si krvave prste obližnila, je samo sebi umevno. Turčija plačuje Rusiji od leta 1878 po \$1.600.000 brezobrestno skozi 100 let.

V mestu vse štrajka.

Buenos Ayres, 9. febr. V primorskem mestu Rosario, (Argentina) se je večeraj pričel štrajk skoro med vsemi mestnimi prebivalci. To je, da ne štrajkajo samo delavci, temveč tudi trgovci, prodajalci in še celo bankirji so zapirli svoje menjalnice, in to kot protest zaradi zvišanja davka ali mestnih doklad. Mesto je brez kruha, mesa in mleka. Danes se je štrajkarjem pridružilo še 5.000 pristaniških delavcev. To je povzročilo grozno paniko v mestu, ker je v pristanišču polno z pšenico otovorenih ladij. Vlada sednega mesta Santa Fe, se je ponudila za posredovalca med štrajkarjem in mestno upravo.

Listnica uredništva.

Gosp. W. M. Sredenssek, Forest City, Pa. Poslali ste nam \$1.13 in račun od D. W. Burr. Prosimo za pojasnilo, kaj hočemo s tem? Nam se dozdeva, da je pomota.

Gosp. Jakob J. T. Winterquaters, Utah. Dopis je čisto oseben, toraj ni za v jasnost. Pišite kaj občno koristnega. Zdravi!

Gosp. Rajko, Cleveland, O. Dopis nima pomena, za to ga ne pridbimo. Zdravstvujte!

Vsi drugi ostali dopisi pridejo na vrsto po prostoru.

Na vsa druga vprašanja naj velja za odgovor, da si bodemo gosp. Hermana drugim potom izposodili, da bo povedal po čem so krave v Bučki. — Na vprašanje o "ljudski sodbi" smo do sedaj dobili 1472 odgovorov; lopov, lump in takih lepih izrazov je polno; enoglasno se pa zaupanje dotičnemu magarcu odreka.

F. K. Cleveland, O. Če bo g. Krže, Benedika iz S. N. P. J. izključil, ne vemo, in tudi dvomimo, ker je ravno Benedik vedno Kržeta hvalil, da je fant in pol. Benedik je šel gotovo v Pulj; pri vinarski zadrugi vedno take ljudi potrebujejo, koji se običajno po "francosko" poslavljajo.

Dekla Slovenka

se išče k slovenski rodbini z dvema otrokoma v Chicagi. Zmožna more biti hišnih opravil, katerih ni preobilo in zahteva se naklonjenost strokam, in pa snaga. Plača po dogovoru.

Zglasiti se je pri upravnistvu "Glas Svobode" 597 W. 20th St. Chicago, Ill.

Abraham Lincoln.

Ta slavni mož je bil rojen v borni koči na farmi svojega očeta dne 12. februarja 1809 v državi Kentucky.

Vsa Amerika slavi ta dan njegov rojstni dan. V Chicagi ga slavimo že celi teden t. j. že od zadnje nedelje. Velikanske zastave vise raz poslopij, in druge dekoracije z njegovo sliko pričajo to.

Slavijo ga delavci po svoje, in kapitalisti zopet po svoje. Lincoln je zaupal in veroval v delavstvo, in v njega bodočnost, ter se izrekal zanj pred kapitalom rekoč, da je večjega obzira vredno.

Kakor smo rekli, da ga slavijo v Chicagi, kakor tudi drugod po Ameriki, posebno po večjih mestih, ter ga povzdigujejo, in ljudstvo pridigujejo o njegovih krepostih; drugi dan se bodo pa zopet postavili na svoje prejšnje stari stališče proti — delavcu!

\$90.000.000 dobička.

Iz New Yorka se piše: Ravnateljstvo United States Steel Corporation je imelo dne 26. januarja sejo, pri kateri se je sklenilo da se izplačajo četrtletne dividende po 1 3/4 % na prvenstvene, in po 1 1/2 % na navadne delnice. Iz poročila je razvidno, da je trust v zadnjem četrtletju, kateri je bil zaključen z 31. decembrom 1908 \$26.225.485 dohodkov imel. To je manj za \$880.789 kot v tretjem četrtletju minulega leta. Čisti dobiček v četrtletnem kvartalu je znašal \$21.011.663 in manje za \$298.753 kot v tretjem. Dne 31. decembra je bilo naročil 3.603.527 ton, tedaj za 181.550 ton več kot koncem tretjega kvartala. Kosmatih dohodkov je bilo v minullem letu \$91.826.526, manje kot v letu 1907 za \$19.138.153. Čisti dobiček je bil \$74.842.330, toraj manje \$8.402.590 kakor v prejšnjem letu. Ne izvršenih naročil je bilo v letu 1908 14.404.723 ton, — manje 12.592.574 ton.

Te številke kažejo jasno stanje prosperitete. Na eni strani so rokvnjači 90 milijonov v žep pobasali, a na drugi strani je bilo za 14 1/2 milijonov ton naročil neizvršenih, in na tretji strani pa delavce s svojo družino na cesti gladu umira.

Ali bo vse to delavce k zavednosti privedlo, — kdo ve?!

Književnost.

Dobili smo knjigo opis Amerikansko-Slovenske zadrzne kmetijske naselbine "Slovenia" z podukom "kako dobiti Homestead 160 akrov državne zemlje zastonj". Knjižico je spisal in založil g. Viljem Brunshmid, 708 S. 10th Str., v Minneapolisu, Minn., je v 8° tiskana, obseza 52 strani in velja po znizani ceni 60c in ako se jih 5 skupaj naroči, samo po 50c. komad.

Knjiga je delo, katero se samo po strokovni vsebini hvali. Vsaki Slovenec, kateri se namerava tu v Ameriki stalno naseliti in si svoj dom napraviti, naj si omisli to knjigo v kateri bo našel vso potrebno znanje, kar mu je v prid in korist predno se odloči za kraj kjer bi se nastanil. V knjigi je opisana zemlja, mokrota, rodovitost, ozračje, cene itd. Daje nasvet za pridobitev državne zemlje in drugo.

Na kratko rečeno, knjiga ni samo za tu v Ameriki živeče Slovence priporočljiva, temveč jo priporočamo tudi rojakom v stari domovini, da se seznanijo podrobneje z ameriškimi odnošaji na polju kmetijstva.

M. V. K.

LJUDSTVO SI JE SAMO KRIVO.

Pred par tedni se je vidil v hotelu "Plaza" v New Yorku, glušec prizor, ki je brezdvomno prekosil vse prejšnje v družabnem življenju tega mesta. — George Gould, železniški magnat, katerega premoženje se računa na \$80.000.000, se je odločil, da vpele svoje hčer Margery v družbo takozvanih New Yorkskih "400". V tem slučaju je bil Mr. Gould, za kar ga moramo pohvaliti, (?) dokaj radodaren. Povabil je bil do 250 gostov, kateri so se udeležili tega dirindaja, ki ga je stal do \$100.000.

Samo kotiljoni (plesni znaki) so stali \$25.000; ameriške rože \$10.000; orhideje \$5.000; razne druge cvetlice \$5.000; dekoracije \$10.000 in godba \$5.000.

Obleka vpeljana je stala \$1.000 in vrednost obleke in zlatanine navzočih gostov se je cenila na \$50 milijonov.

Meščansko časopisje je tem plutokratičnem sestanku posvetilo cele kolone, da, cele strani. In medtem, ko so se bogatini v razkošnosti kosali med seboj, je ti-soče brezposelnih mož, žen in otrok pohajalo po new yorških ulicah, strgani in lačni; zbrana družba new yorških "400" se je pa zabavala pri godbi, katere je stala samo za ta večer \$5.000, in ko se je ta družba veselila, je tisoče zmrzujočih delavcev, delavk in otrok stalo v vrsti z razoranim obrazom in z praznim želodcem čakajoč na skoritko kruha, ki ga deli mrzla roka milodarčeva.

Vsega siti nebeški agentje bodo rekli da je to odredba vsegausmiljenega in dobrotljivega boga: mi pa rečemo, da je to do skrajnosti korumpirana socialna premoč, katere bo še vedno nadvladala, dokler se delavci ne predramijo iz spanja suženjstva, in da se ne zavedejo svojih od nara-vnim deljenih človeških pravic.

Ženska je hotela biti vojak.

Prostovoljno je hotela prenašati vse vojaške "ugodnosti" in dolgo vožnjo na Philipine, samo da vidi še enkrat izvoljenca svojega gorečega srea.

2. t. m. prišla je v Chicago pred naborno vojaško komisijo, se ve, v moški obleki, mlada ženska po imenu Claude Hamilton iz Philadelphije. Pri naborni komisiji v Južni Chicagi, ravno niso imeli opravila, ko vstopi kandidat, mlad dečko. Poznalo se mu je, da je truden od popotovanja, toda obraz čist in smehljajoč; ogrjen z dolgo automobil suknjo, rokavice iz kožuho in v kapo istega kroja.

Dečko je prestal težo, vid in posluh. Nato ga uradnik nagovoril: "Sedaj še fizična preiskava," in pokaže na sobo, v kateri je bil preiskovalni zdravnik.

Kandidat prebledi, se še nekoliko ogleduje, potem pa pove, da je ženska in tudi namero ter je zbežala.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.50	100 kron,
za \$ 41.00	200 kron,
za \$ 102.50	500 kron,
za \$ 204.50	1000 kron,
za \$ 1018.50	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošt-no hranišni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najpriilneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske ro Domestic Postal Money Order alipa New York Draft:

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St., New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

Strahovalci dveh kron

ZGODOVINSKA POVEST.

Spisal FRANJO LIPIČ

PRVI DEL.

XII.

"Kaj se plačeš lijepa devojka?"
 "Ne pitaj me meznani delija!"
 Narodna.

Veselega srca sta jezdila Kržan in Tomo čez Kras proti Devinu in tamkaj zavila v furlansko ravan. Namenjena sta bila naravnost v Benetke, upajoč, da ju tam čakata sreča, ki ju hitro obsuje z vsemi svojimi darili. Jezdila sta tako naglo, da nista imela časa za pogovore, sicer pa je bilo to Kržanu všeč, ker je mogel nemoteno misliti na vojvodinjo Asunto in njeno skrivnostno pismo, v katerem ga je klicala na pomoč, ne da bi povedala, kam naj Kržan pride. Tudi Tomo, ki sicer ni ljubil molčivosti, je imel ta dan resne misli. Ker je bil prepričan, da je kupčevalec s konji njegovega gospodarja prevaral, je mislil na maščevanje in sicer kot praktičen človek, je ugibal, kako bi on prevaril kupčevalec s konji, če bi ga še kdaj videl, kar se mu je zdelo jako verjetno.

Mračilo se je že, ko sta se ustavila v furlanskem Tržiču, da se malo okrepečata, potem pa odjezdita med vinogradi proti Benetkam. Tu so bile vasi v precejšnji razdalji druga od druge in na samoti stoječih hiš ni bilo nič. Toliko bolj sta se začudila Kržan in Tomo, ko sta naenkrat videla, da se jima v divjem diru bliža velika zaprta kočija. Videla sta, da sta bila v kočijo vprežena dva sestrada kmetstva kljuseta, nad katerima je kočijaž neprestano vihtel bič in ju z neusmiljenimi udarci zdrževal v diru. Poleg kočije sta jezdila na slabih kmetijskih konjih tudi dva z dolgima rapirjema oborožena lakajja, ki sta, hoteč podpirati kočijažovo prizadevanje, neprestano vpila na konja.

Tudi lakajja sta kmalu zapazila Kržana in njegovega sluga. Potegnili sta rapirje in kočija se je ustavila. Kržan je od daleč videl, da lakajja ne znata niti pošteno jezdit, kaj še ravnati z orožjem, ki sta je skrajno nerodno držala v rokah. Bližal se jima je z največjo ravnodušnostjo in niti za orožje ni prijel, prav kakor bi ne videl, da sta lakajja pripravljena na boj.

Ko se jima je toliko približal, da je bil le še kakih deset korakov od njiju, je eden lakajev dvignil rapir in pognal svojega konja, kakor bi hotel napasti Kržana. Konj je bil pametnejši od jezdec in je skočil na stran ter začel bežati.

Drugi lakaj je tudi dvignil rapir, a ni se mahnil z mesta, nego se zadovoljil s klicem:

— Še en korak naprej, in prebodem Vas.

— Ne vem, če izda tvoj rapir toliko, kakor moj bič, je odgovoril Kržan in se pognal proti lakaju in ga začel pretepavati z bičem, s katerim je po takratni navadi naganjal konja. Tepeni lakaj je izpustil rapir in zdrknil s konja ter kleče prosil izpod konja.

— Milostlivi gospod, nikar me ne ubite. Prosim Vas odpusčenja. Ko je drugi lakaj videl usodo svojega tovariša, je spustil vajeti, skočil s konja in bežal čez vinograde in polja, katera so bila posejana s turšicco, kar so ga nesle noge.

— Zakaj si mi grozil, predrznež, je vprašal Kržan lakajja, ki ga je bil Tomo potegnul izpod konja in postavil pred svojega gospodarja.

— Verujte, milostlivi gospod, da ne iz bojaželjnosti niti iz prešernosti. Stori sem, ker mi je bil to ukazal moj gospod, ki sedi v tej kočiji.

Lakaj se je malo približal Kržanu in mu šepetaje rekel, ozirajoč se plaho na kočijo:

— Moj gospodar je odpeljal svojo sorodnico, ki ga je poklicala na pomoč, ker so jo hoteli dati v samostan.

— Tvoj gospodar mora biti častivreden gospod, samo pri izbiri slug nima sreče, je menil Kržan. Kako se imenuje tvoj gospodar?

— Moj gospodar je grof Panigaj.

— Ti si res izboren in zanesljiv sluga. Kar na prvo vprašanje izdaš vse tajnosti svojega gospodarja. Takega slugo bi jaz potreboval!

— O, gospod, na prvi pogled sem spoznal, da Vam smem zaupati in zato sem govoril tako odkritosrečno.

— Dobro, dobro! Idi k svojemu gospodarju in reci, da sem njemu in njegovi sorodnici na razpolaganje, če potrebujeta mojo pomoč.

Lakaj se je globoko priklonil in odšel h kočiji.

Tomo, ki je z veliko pozornostjo poslušal Kržanov pogovor z lakajem, se je zdaj hitro približal svojemu gospodarju.

— Upam, da se ne bode vti-kali v zadeve teh ljudi.

— Hvala, Tomo, da si tako pozoren in ne zamudiš nobene prilike, da mi daš kak dober svet.

— E, milostlivi gospod, zgodilo se je že dostikrat, da so bedaki, kakor sem jaz, svetovali kaj pametnega, in da so pametni možje, kakor vi, storili kaj bedastega.

— Poslušal te bom, Tomo, kakor vselej, rad ali nerad. Govori! Kaj ti ni všeč?

— Prvič mi ni všeč, da se grof Panigaj ne gane iz svoje kočije. To priča vsaj eno, da namreč ni pogumen. Drugič se mi zdi zgovornost njegovega lakaja sumljiva.

— In kaj sklepaš iz tega, moj bistroumni Tomo?

— Da o gospodar te kočije sploh ni grof Panigaj in da tudi ni odpeljal svoje sorodnice; če pa je grof Panigaj in je odpeljal svojo sorodnico, potem ga ta gotovo ni sama poklicala na pomoč, ker ji s strahopetnikom ni nič pomagalo.

Kržan ni ničesar odgovoril, kajti lakaj je v tem hipu odstopil od kočije, kjer je bil nekaj govoril pri oknu, in se približal Kržanu.

— Grof Panigaj in njegova sorodnica se Vam, milostlivi gospod, zahvalujeta za Vašo ljubeznivo ponudbo, a nečeta Vam delati sitnosti, ker ne potujeta dlje kot do najbližje vasi.

— Ker komaj čakata, da bi midva odrinila, je mrmral Tomo, dočim je Kržan, ne da bi kaj odgovoril, pognal konja.

Jezdil je nalašč prav počasi mimo kočije in videl je evetoč dekliski obraz. Zdelo se mu je, da ima dekle solze v očeh. Rad bi bil vprašal, zakaj se joče, a v tem trenotku se je dekle obrnilo v stran, prav kakor bi se hotelo ogniti vsakemu vprašanju Kržanovemu.

(Dalje prihodnjič.)

Kaj je bol?

Že dolgo je od takrat, ko je slavnoznani zdravnik rekel, da bol je prošnja živcev po hrani. Kakor hitro ne more dajati kri, živcem neobhodno potrebne hrane, občutiš bol. Kri postreže živcem le takrat, kadar delujejo prebavni organi redno; in kri postane močna od dobro prebavljene hrane. Ako ne ješ dovol, se po zavžiti hrani ne počutiš dobro, ali če si nervozen, bledolichen, slab in nesposoben, rabi Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, katero bode vrejevalo tvoje prebavljenje, bode čistilo tvojo kri in bode dajalo dovolj hrane tvojim živcem. Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 616—622 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Contra od nekod.

Dopisniku "od nekod" v Proletaru.

Brate jaz sem tudi od nekod, samo da jaz se ne dam tako lahko premotiti kakor ti; škoda za zgubljeno denarja! Za pet ran božjih, čemu si tako lahkomišeln? Ne daj se več premotiti! Naša dekla se je enkrat premotiti pustila, potem se je pa zmerom smejala; a ti siromak si se pa spreobrnil v socialista, prav imaš, ko bi že za drugo ne bila S. N. P. Z., je že to nekaj vredno, da se kakšen stari grešnik spreobrne in začne agitirati za soc. časopisje. Čudna so res, božja pota!

No, da se ložje pomeniva, te bodem najprvo krstil; naj ti bode ime Tomaž. Toraj Tomaž pristopil si k S. N. P. Zvezi! Prav si imel in lepo je bilo to od tebe; in uverjen bodi, da bodem tudi jaz in tisoče drugih k S. N. P. Zvezi pristopili. Ali, vedi Tomaž, da vsaki začetek je težaven, toraj veruj mi da ni tako, kot si ti domišljuješ. Ali misliš, da je S. N. P. J. v teku 8 mesecev štela 3000 članov? Vidiš Tomaž tudi tam je šlo počasi.

Tomaž, ti si nezaupljiv, kaj ne računov je treba, kaj pa še? No v tem oziru se strinjam s teboj; tako so stric namignili. Za živo vprašaj, če ne bo nič, pa beži! Klobučar ni nič prekratek, tako je dolg, kot je bil pred petimi leti. Ali smola je to, in pa čudne številke, morda so rimske da jih komarjev urednik ne razume; mogoče pa, da se da s časom kaj popiksati, kaj misliš Tomaž?

Presenečen sem, Tomaž, da je Konda v nadzornem odboru zopet! smola, čemu se nisi oglasil ti, koj ko si pristopil? In gotovo

bi ne bil ti še danes socialista. Oh božja neprevidnost!

Tomaž, meni se dozdeva, da si ti zelen, kakor sodim po tvojem dopisu; kadar bodo ljudje šli gledat kako stvar stoji, bodi tako dober, povabi še mene, jaz ti plačam groš.

Tomaž, jaz sem zelo zarukan, a ti si pa bratec moj; lepo pa je od S. N. P. Zveze da Konda točno oglaš plača; to je dokaz da ni kolere v blagajni.

Farbajo se pa lesene hiše v Ameriki, včasih tudi take iz opeke, in drugi izdelki, ne pa društva. Kaj si blazen?! Kako bi člani izgedali če bi se mogli dati pobarvati? Tomaž, ti bodeš slab socialist, ako me popraviš tvoje možnosti.

Konda nima dohodkov od S. N. P. J., kaj? No, Tomaž saj on jih itak ne pričakuje, saj je družih stroškov čez glavo. Ker pa je "Glas Svobode" detektiv S. N. P. J., torej bi člani iste tudi svobodno kaj plačali za trud. To je moje mnenje, Tomaž.

Jaz sem tebe spoznal, pa nisem prav nič učen, pač pa znam trdo delati pa dobro misliti. Konda ne sliši dolga noga, ker ima že pre-

cej dolge svoje dve, toda kaj misliš Tomaž, kako bi izgledal, ako bi imel tri noge.

Jaz sem ti odgovoril na vse tvoje opomine, in zopet si prizadet. Vem od kod da si, in tudi vem, da nisi še rojen. Gotovo pa je, da leži ta moj rokopis v uredništvu "Glas Svobode", tvojega pa ni nikjer!

Cenjenem članom S. N. P. Zveze pa kličem: Živeli! Le s strajnostjo naprej; tudi iz naše nasebine se kmalu oglasimo z družtvom, na Tomaže se ne oziramo, saj vemo s kom imamo opraviti. Živili člani S. N. P. Z.!

Tomaž kaj bodeš odgovoril? Soc. pozdrav Tomažu.

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c ako pišete po cenik. Pravo grenkovo, kranjski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A. Horwat, Joliet, Ill.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom **Jos. S. Stastny**

650 Blue Island Ave.

Velika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

VABILO

k maškaradni veselici

katero priredi

društvo "Slovenija", št. 44,

Č. S. B. P. J.

v soboto, dne 13. februarja 1909,

v Narodni dvorani, 587 Centre Ave. in 18. ulica

nagrada v vrednosti \$150.00 dobijo najfinejše maškare.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Vstopnina 25c oseba

Za odbor — MOHOR MLADIČ, FRANK KLOBUČAR, FRANK UDOVČ

FRANK SAKSER CO.,

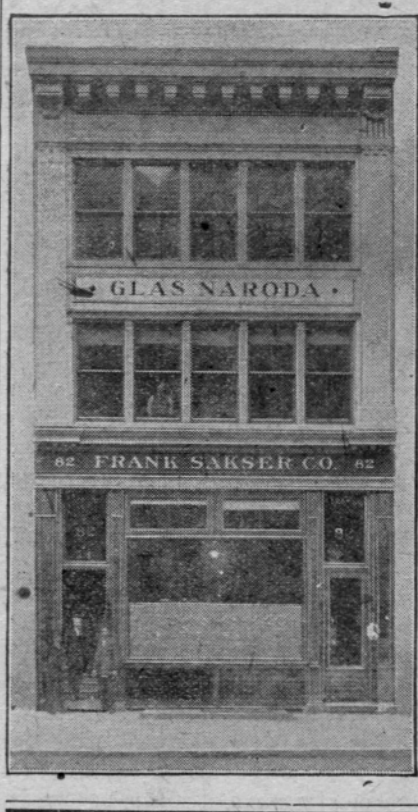
82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Podružnica

6104 ST. CLAIR AVE. N. E.,

CLEVELAND, O.

Avstrijski denar

kupujemo in prodajamo po dnevnem kurzu. Ako potuješ v staro domovino in imaš večje svote denarja ali draft, isto lahko pri nas zmenjaš in kupiš ček za ljubljansko kreditno banko. Ta ti ček takoj izplača, nemore ti ga nihče vkrasti, ker njemu ne bo plačan. Imašli iz stare domovine kaj denarjev sem dobili, piši svojcem, da vplačajo v Ljubljansko kreditno banko in mi potem izplačamo.

Ako si namenjen

ženo, otroke, ali pa sorodnike, ter prijatelje v Ameriko vzeti, potrebuješ človeka, kateri jim vse zanesljivo preskrbi, zato obrni se zanesljivo na nas, ker bodeš najpoštenejši in najboljše postrežen. Mi zastopamo vse boljše parobrodne družbe in prodajamo vožnje listke po izvirnih cenah. Dajemo pojasnila brezplačno, podučimo rojake za potovanje in oskrbimo vse potrebno tako, da nimajo nobenih zaprek. Na naselniškem uradu (Ellis Island) služimo jim vedno v najboljšo pomoč.

Ne prezreti!

Imateli v staro domovino komu kako pooblastilo poslati, obrnite se na nas, mi vam ceno in brzo postrežemo, in pooblastila bodo pravilno narejena. Ako želi kateri vojak biti oproščen od orožnih vaj in preglednih zborov, (Kontrollversammlung) naj se obrne na nas in pošlje svojo vojaško knjižico, mi mu preskrbimo, da ne bo imel sitnosti, ko se domu vrne.

Denarje pošiljamo

na vse kraje sveta najhitreje in najceneje. Vsaka denarna pošiljatev po nas poslana pride v stari kraj v 10 do 12 dneh; vse vsote izplačuje za nas c. k. poštna krati čuje od drugih. Posredujemo denarne uloge ter jih nalagamo v zanesljive hranilnice ali posojilnice po 4 in 4½ odstotkov obresti. Vsak uložnik dobi izvirno hranilno knjižico. Obresti teko od dneva uloge. Izplačujemo uloge na hranilne knjižice in dajemo posojila na nje.

Važno za rojake,

ki nameravajo potovati v staro domovino z dobrimi in brzimi poštami parniki. Vsakdo naj si izbere jednega izmed onih parnikov, kateri so označeni v listu pod naslovom "Kretanje parnikov" in naj nam pošlje \$5 are, ter objednem naznani ime parnika in dan odhoda, da mu moremo zagotoviti prostor. Vsakter potnik naj si uredi potovanje tako, da pride in dan pred odhodom parnika v New York. Vsak potujoč rojak naj nam piše ali brzojavi, kdaj pride v New York in na katero postajo; naš človek ga pride iskat in vse potrebno ukrene za prtljago ter ga odpelje na parnik, zakar nima potnik nobenih stroškov. Če kdo dospe v New York, ne da bi nam naznanil svojega prihoda, nam lahko iz postaje telefonira po številki 4687 Cortlandt in takoj po obvestilu pošljemo našega človeka po Vas. Le na ta način se je rojakom, nezmožnim angleščine, mogoče izogniti raznih oderuhov in sleparjev ter nepotrebnih stroškov. Ne uročite nikomur niti centa predno niste v naši hiši, ktero vidite tu naslikano. To je zelo važno za potujoče rojake, ker dandanes preži na vseh postajah in ulicah po New Yorku obilo sleparjev in ljudi dvomljive vrednosti. Ako žrtvujete par centov za telefon, prihranite dolarje, ker zagotovo veste, kam pridete in Vas ne vlove postopači ali vozniki, ki veliko zahtevajo od Vas, a Vas še prodajo brezdušnim oderuhom, kateri speljejo ljudi navadno na slabe parnike. To je zelo važno in koristno.

NASVET.

Prosim Vas ako hočete napisati to mojo mešanico, ker ni pravi dopis, a članek tudi ne. Vse cenjene čitatelje bi pa prosil, da mi ne zamerijo, ker ta pisava je moja prva v tem listu, in tudi vsak govornik prvič bolj zmedeno govori, a pozneje pa pride le kaj boljše na vrsto.

Pazljivo prebiram vse dopise v vseh slovenskih časopisih in moram reči, da v "Glas Svobode" so najboljši. Dopisatelji "Glas Naroda" vedo samo, kako ga kaj pijejo, i.t.d. Se ve da, oni urednik, ako bi hotel kateri kaj koristnega za rojake pisati, vrže v koš, ali pa hoče imeti plačano čes, da je reklama. Čita se tudi po vsih listih, da kriza še vedno vlada; toda tu pri nas jo nismo prav nič občutili. Tukaj so naši rojaki vsi zaposleni po premogokopih, in reči moram, da smo lansko leto in še tudi sedaj veliko bolj delali, kot kdaj poprej. A delo se tukaj zelo težko dobi, ker nobeden ne gre proč, in prostori so vsi zasedeni.

Premišljeval sem že dolgo, kako bi se dalo vsaj našim rojakom pomagati, da bi vsi lahko prišli do blagostanja, in da bi nobeden ne trpel pomanjkanja v tej svobodni deželi. Prišel sem tudi do zaključka, kako bi se vse to lahko doseglo, in prosim cenjene čitatelje, da ta moj predlog podpirajo, da pridemo do zaželenega cilja, namreč: Da bodemo tudi dejansko svobodni in neodvisni od kapitalizma, ter da ne bodemo poznali nobene krize več! Da pa se to doseže je potrebno, po mojem preudarku: Edinost, složnost in prijateljstvo med seboj, se posebno med ameriškim slovenskim časopisju. Potrebno je da naši rojaki čitajo več slovenskih časopisov, da se jim oči odprejo in da presodijo, kateri časnik deluje res za korist ameriških Slovencev, ter se tisti stranki pridružijo. Ako ne bo časopisje delalo združbe med nami, potem bode mo tudi mi bolj složni.

Posebno pripraven list za napraviti slogo med nami je "Glas Svobode", ako se hoče držati vredem svojega lepega naslova. Pustimo svobodo vsem rojakom, to se reče, naj vsak dela po svojem prepričanju, kakor mu drago. Bolj odločni in učeni rojaki pa naj svojim rojakom dajo lepe vzglede, se posebno v tem, da se podučijo v napredu in svobodi, in da se jim pokaže pot, po kateri se pride do cilja; da ne bodo trpeli več pomanjkanja; kako preprečiti krize, da pridejo po pošten poti do blagostanja in resnične svobode!

Marsikateri bo rekel: "Vse dobro, toda kako si hočem pomagati?" A jaz pa pravim, da, ko bi mi bili bolj složni, bi imel vsaki od nas vsega dovolj v tej deželi. Se ve da, bi tudi moral delati, posebno od začetka precej trdo, pa saj delal bi vsak rad, samo ko bi delo imel. To je pa glavna stvar, da vsak gre v tak kraj kjer se dobro zasluži. Mnogo je rojakov ki si v kratkem času prislužijo precej denarja, pa tisti molčijo, in ne vabijo: "pridite sem, tudi vi boste delo imeli, imeli boste delo in zaslužek." Vsak rojak naj bi se ogibal takih podjetij ki niso unijske in pa tudi takih tovarn, kjer se zmerom dela pa prav malo zasluži, kjer delajo skabi. Vsaki, ki ima kaj prihranjenega denarja, naj bi prepustil svoj prostor ubožnejšemu, in on bi se združil z drugimi svojimi rojaki, ter si kupil zemljišče, se tam naselil in slovenska naselbina bi bila ustanovljena; še nekaj bolj ubogih bi se lahko tam naselilo, da bi pomagali delati, in si prislužili, da bi sčasoma tudi si kupili farmo.

Več krajev je še, ker se zemlja prodaja še ceno, in koder je še v zemlji marsikaj, kot: Premog, olje in druge rudnine. Ako bi se sprva več rojakov skupaj naselilo, bi se sčasoma lahko na pripravnem kraju vrtilo, in če bi prišli do premoga, bi se napravila kompanija iz slovenskih farmarjev, in napravil bi serudnik, ki

bi dajal pošten zaslužek drugim rojakom. Ako bi pa ne bilo ne premoga, olja ali drugih rud, bi se pa s to luknjo tudi nič ne zgubilo, ker prišli bi gotovo do vode, ki ima gilo da bi po cevih sama prišla na površje, in to bi bilo velekoristno. Voda bi se tudi lahko rabila za močjo zemlje in drugo.

Potem bi se ustanovila deloposredovalna družba, katera bi bila v zvezi z unijskimi podjetji in pa tudi z unijskimi farmarji, ki vedno potrebujejo delavce, in ta družba bi vsakemu rojaku dobila dobro delo, ker boljše bi bilo na farmi delati za \$15-30 na mesec, kot pa v tovarni ali majni. Na farmi bi mu to ostalo, kar dobi tudi živež; pri drugih podjetjih pa dostikrat še za živež ne zasluži.

Takšna tvrdka, ko je Frank Sakser Co. bi bila to že davno lahko storila, pa ona se ne briga za to, ker njeno podjetje je v protislovju z mojim nasvetom. Vrh vsega bi mi pa tudi bili bolj spoštovani od Amerikancev, kakor smo sedaj, in ko bi prišli do tega cilja, bi bil svobodni in vsak bi v poznejšem času lahko imel svoje delo pri svojih rojakih.

Posebno na jugu je še treba veliko industrij in če bi se mi naselili na jugozapadu, bi kot farmarji, in nekdanji rokodelci tudi lahko napravili svoje tovarne. V prvi vrsti mlekarne, žage, tovarne za kositrasko izdelke, za sode, košarice za razpošiljanje pridelkov, potem tovarne za farmarsko orodje (stroje i.t.d.) mline za čiščenje bombaž, in za izdelovanje olja iz semen, ter morebiti še predilnice, da bi se iz surovine vse izdelalo že kar za na trg. Tedaj bi bilo dela, pa tudi denarja dosti. Kot delavce bi se sprejemalo samo rojake in vsaki, ki bi si toliko prihranil, bi si moral kupiti farmo, in svoj prostor drugemu prepustiti, izvrže nekaj delovodij.

Jaz hočem že v naprej delati na to, da se naš cilj doseže, in rojaki naj se mi javijo, kateri so podjetni za začetni slovensko naselbino. Tudi oni naj javijo na uredništvo "Glas Svobode", kateri delajo pri unijskih podjetjih in kjer bi se še dobil kak prostor za napredne rojake.

Za posredovanje dela na farmah, se hočem obrniti na farmarsko organizacijo in bodem pozneje poročal o tem.

Toraj delujmo vsi za enega, in eden za vse, in zmaga bo naša, ne bo se treba bati več krize!

Pozdrav vsem rojakom.

Math Gaishek.

Mt. Olive, Ill. 4. febr. 1909.

Zaključek morilske sezone.

Pod tem zaglavjem piše "Republican" iz Oaklanda z dne 24. dec. 1908 sledeče: "Porotniki, pred katerim sta se zagovarjala John Adam in Nick Bražika, The two Austrian, so ju spoznali krivim in sicer: Nick Bražika umora druge vrste, in John Adama nenameranega umora (Manslaughter) doprinešenega nad Anton Levstik-om. Sodnik Henderson ju je obsodil v državno jetnišnico v Maryland, in sicer: Bražika na 8 let in Adama na 18 mesecev.

Dodatno k tej obsodbi, dobili smo sledeči dopis:

Dodson, Garrett, Md. 1. febr. 09. Vas prosim, da priobčite razsodbo o obravnavi, ki se je vršila 7. 8. in 9. decembra 1908 na Oaklandu, Md. Garrett Co. Ubijalca sta doma, namreč Nikolaj Bražika iz Hrvaškega in Janez Adam pa blizo St. Petra na Notranjskem. Vzrok sta smrti mojega brata Anton Levstek-a iz Malih-Lašič, h. št. 16, pošta Velke-Lašiče, na Kranjskem. Stvar je sledeča:

Tukaj je mali kraj, kjer nas dela približno 100 mož, večinoma domačini (Angleži) in vmes kakih 30 Slovencev in 15 Hrvatov. Med to peščico Slovanov se redko kdaj čuje o slogi, pač pa je velika nesloga in nevošljivost vkošeninjenja. Ako se nahaja eden le za pičico v boljših razmerah od drugega, je le ta vže njegov so-

vražnik; in tako se to kuha in kuha tako dolgo, dokler stori slab konec.

Tako je bilo z mojim bratom Antonom. Najprvo so nameravali ga na tistem odpraviti iz tega kraja, ker se jim pa to ni posrečilo, so pa napravili načrt z grdo, svoj namen doseči, "in če ga ubijemo, on mora od tukaj, pa je finish," so rekli. Ker pa moj brat ni hodil v družbo teh hudobnežev, niso imeli prilike nad njim se znesti, zato so morali v mojo hišo po njega. V času, ko sem bil za pljučnico bolan, je bil brat pri meni in so vdrli v hišo ter ga bili in potem so ga še iz hiše potegnili in zunaj mu smrtno rane prizadeli; umrl je po 61 urah.

Ko je na smrtni postelji ležal in se je zaznalo da mora umreti, prišli so iz okolice ljudje razne narodnosti, se od njega poslavljati, samo od dotične tolpe razbojnikov ni bilo nikogar; nasprotno ponasali so se s svojim zločinom ter govorili: "Če ga sedaj hudič ne vzame, ga pa še bomo!" Toda to še ni vse; kakšne zverine da so to v človeški koži se vidi potem, da ko je brat umrl, so te pošasti veselja prepevali in zmagnosne obraze delali, ter se po prsih bili: "Zmaga je naša, vendar ga je hudič uzel." Na dan pogreba so šli nekteri okoli raznih narodov in jih razgovarjali, da ni potreba se pogreba udeležiti; "naj gre brat sam, ker tudi on ni drugega vreden, kakor je bil Anton", so govorili in pripomnili, da sva izrečna socialista. Se ve, to govoričenje je padlo na kamen in ni obrodilo sadu; vdeležilo se je pogreba kakih 50 mož in so umrlega spremili v najhujši vročini (8. julija) 3 ure daleč v hrib. Ti možje so bili Amerikanci, Rusi, Poljaki, Hrvatje in Slovenci-somišljeniki. Bodi vsim prisrčna zahvala, izrečena na tem mestu.

Po pogrebu so na vse pretege hudobneži lagali in superintendenta mledovali da naj mene nemudoma iz Dodsona izpodi, sicer bode "trubel" na Dodsonu, kar naprej. A superintendent je pa drugače napravil. Sklical je več Amerikancev in oni so mu rekli: "Frank Levstek naj ostane pri nas, za njegove nasprotnike se pa ne brigamo"; in tako so le ti tiči še bolj umazani, kot so bili, in v jamo so padli kojo so meni kopali. Jeden po jeden so morali Dodson zapustiti, in par ostalih pa nimajo ne razuma, ne poguma, za to se pa hočejo sedaj lepega delati in se prilizujejo kakor mačka, dokler te ne ogrize.

Ravno ta Dodson, bi mislil marsikateri, da je najbolji kraj, pa ni, ampak samo veliko gnjezd gadje zalege je, družega pa nič. To zalego sem sicer dobro uničil in preprečil več umorov, a vseeno potrebuje še veliko dela in truda, da bo kraj za človeško bivanje.

Delalo se je lansko leto po 3 dni na teden, a letos pa še tega ni, še to je kompanija razrušila, kar je bilo nam zagotovljeno. Delamo v premogovih rovih, ki so po 4-4½ čevljev; plačajo pa po 60c od tone, in kare moramo sami porivati, če ne stoji kara v glavnem rovu, kamor jo "treiber" z mulo pripelje.

Naj omenim še, da 6 tednov po smrti mojega brata Antona je železniški vlak enemu izmed one tolpe, kravo povozil; a da bi bili vidili, s kakim britkim obrazom so kose mesa domu nosili. Vsaki je imel rosne oči, kakor bi se bila bog ve kakšna nesreča pripetila. Ja to so vzor katoličani, koji hočejo boga pojesti same hinavske ljubezni a u notranjem jim pa je sam vrag na stanovanju.

Ne vem čemu so duhovniki, ko niti trohico na ljudstvo ne vplivajo, da bi jih odrejali, kakor jim je prokleta dolžnost. Njim je samo za dolar, a v splošno naj se pa pristni kristjani pobijejo ali pokoljejo, to jim ni briga. Sramota za vse Slované a posebno pa za Slovence, ker se domačini nad nami spotikajo, češ: gleda pobijalec in razbojnik.

Frank Levstek.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

SLOVENSKO PODJETJE!

THE DOUBLE EAGLE BOTTLING CO. Prva in edina slovenska tovarna za izdelovanje

NEOPOJNIH PIJAČ

pop, gingerale, lemon-sour, sodavica, v steklenicah ali v tanks. Slovenski krčmarji in spleh rojaki podpirajte slovensko podjetje.

Za društvo:

JOHN POTOKAR, preds. in poslovodja, LOUIS KNAUS, blagajnik

1838 St. Clair Ave., N. E.,

Telefon Cuy. Central 5473

Cleveland, O.

F. J. Skala & Co.

Česko-Slovanska Banka

318-320-322 zap. 18. ulica, Chicago.

Zastopstvo plovnih družb: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerpen, Havre, Liverpool in Southampton.

Javni notarijat: Izdeljujejo vse uradne listine in uredujejo vse denarne zadeve v stari domovini.

Nadzorujejo in izterjavajo denar in sprejemajo hranilne vloge od drugih bank.

Odajo v najem blagajnične predale, narejene po najnovejšem sistemu, varne proti vlonu in požaru, za shranjevanje denar, vrednostne papirje in dragocenosti. Najemščina predala za celo leto samo \$3.00

Pijte najboljšše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

Ne trpite radi sramožljivosti.

Ko se lahko ozdravite zanesljivo v kratkem času. Vse bolezni, možkih, ženskih in otrok ozdravimo gotovo hitro in zanesljivo. Zastrupljenje krvi, plučne in prsne ter očesne bolezni, nadalje revmatizem, ledvice kakor tudi vse tajne bolezni.

Zdravniki, specialisti, uradujejo celi dan in zvečer. Pridite si po nasvet

C. G. Fonček, že 22 let lekarnar
586 S. Centre Ave. vogal 18. ceste.

Velika zaloga evropskih zdravil, recepti zdravnikov se hitro in točno izvršujejo. V zalogi imamo tudi razne zelišča in korenine.

Pošiljamo denar v domovino po ameriškim poštnem povzetju, prodajamo tudi šifkarte

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urduje na svojem domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10. ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
597 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiselní list za slovenski
narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIČKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....75c

ZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
597 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznajo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

231

SLOVENSKA NARODNA POD- PORN JEDNOTA.

(Nadaljevanje.)

Ni še dolgo tega, ko smo morali
tek naše stvarne kritike o urado-
vanju in gospodarstvu glavnega
odbora S. N. P. J. prekiniti, in
druge podatke uvrstiti, kateri bi
bili sicer poznejše na vrsto prišli,
a okolščine so bile silnejše kot
naš program, in danes smo zopet
prisiljeni, da predno našo kritiko
nadaljujemo, izpregovorimo ne-
koliko resnih besed.

Kaj nas je do tega privedlo, da
se pečamo s tistimi možmi, koji
stojijo na čelu nekaj silovito se
razvijajoče S. N. P. J.? Kaj nas
je napotilo razkrinkavati in v
bengalični luči društvam, članom
in vsem Slovencom pokazati, kaj
da se godi pri glavnem odboru S.
N. P. J.? In kaj nas je napotilo,
da se v stvari vtikamo ki nas nič
ne brigajo? Odgovor je enosta-
ven: Nam se gre za člane S. N. P.
J., koji so večinoma naši naroč-
niki, in kojim smo dolžni, da jih
varujemo prevare in obvarujemo
pred vsako škodo, ktera jim pre-
ti. In da jim preti izguba, to je
čista resnica, katero ne bo nobe-
den vrag z vsem zavijanjem in
lažmi iz sveta spravil in tudi tisti
"vzorni" možje (!) okolo Pro-
letarca ne!!

Zopet danes imamo o dogod-
ku resno za govoriti, kateri jasno
kaže da je korupcija v glavnem
odboru tako grozno zajedena, da
je skrajni čas, da se celi glavni
odbor, kakor stoji in leži k vragu
zapodi, zraven pa še nekoliko čla-
nov na cesto vrže!

Na prvi strani našega lista po-
ročamo o aferi ubeglega Anton
Benedika iz Clevelanda, O. kom-
panjon Jednotnega blagajnika g.
Korčeta, kateri je poveril baje
preko \$2000, a ravno ko to piše-
mo, dobili smo iz Clevelanda, O.
od našega zaupnika poročilo, da
se po Clevelandu splošno govori,
da je Benedik poveril, — kolik-
or je do sedaj znano — približ-
no \$3000, in med katerim je baje
\$400 Jednotnega denarja!

Mi ne trdimo da je to resnica,
a naš zaupnik piše, da se po Cle-
velandu tako govori.

Oglejmo si zadevo za vsak slu-
čaj podrobneje.

Da ne bi bil g. Korčeta vseskozi
poštenjak, o tem nam niti na mi-
sel ne pride; a da se je pa pone-
verjenje Jednotnega denarja la-
hko prigodilo, to je pa verjetno,
kajti, da bi Benedik denar v bla-
gajni izbiral in si mislil, "to je
denar od Jednote, tega se ne
smem dotakniti", to pač naj ve-
ruje kdor hoče, mi ne. Da bi bil
pa g. Korčeta vsako svoto sproti,
ko jo je od kakšnega društva
sprejel, takoj na banko nesel, to
je popolnoma izključeno, ker se
kaj takega nikdo od njega nad-
jati ne more, in tudi ne zahtevati.
Toraj je verjetno, da je Benedik
pobasal, kar je našel in dobro a-
ko ni več pograbil, kot samo \$400.

Marsikdo bo vprašal, kako je
Benedik do Jednotnega denarja
prišel, ko je ja vendar g. Korčeta
blagajnik? To smo vže na prvi
strani pojasnili in imamo še do-
staviti, da g. Korčeta ni bil vedno
v pisarni, ter, ker je Benediku,
kot sodruhu zaupal druge posle,
mu je pač tudi zaupal posel bla-
gajnika Jednote.

In pa sicer, Benedik, kateri je
znal pobegniti s ptujim denar-

jem, je pač tudi znal knjige fal-
sificirati in g. Korčeta prevariti,
to pa tem ložje, ker falsifikacije
zamore le v knjigovodstvu izur-
jen večak zaslediti, to pa, kolik-
or je nam znano, g. Korčeta ni.

Ta najnovejša — a ne zadnja
— Jednotna afera nas ni malo
presenetila, in polje se je gospo-
dom okoli "Proletarca" odprlo,
da bodo zopet lahko zahrulili:
"Kaj to! Gospod Korčeta ima, kot
blagajnik Jednote "bonds" in
Jednota ne bo škode trpela." Temu
pa ni tako, in da "zasebne-
mu glasilu" gospodov v glavnem
odboru, že vnaprej usta zamaši-
mo, izjavimo da "bond" g. Kor-
četa, v tem slučaju niti enega
centa ni vreden!

"Bond" kojega g. Korčeta ima,
je veljaven le za njegovo osebo,
to je ako bi on sam poveril, po-
tem se zamore tistega držati, ka-
teri je porok, a ker g. Korčeta ni
poveril temveč Benedik, tako je
"bond" brez vsakega pomena.

Če je resnica, kar je prav la-
hko, da je Benedik Jednotni de-
nar "pozabljeni" seboj vzel, ta-
ko je edino sredstvo, če g. Kor-
četa iz lastnega žepa primankljev
dobrovoljno plača, potem je to
urejeno, v nasprotnem slučaju pa
se le naj Jednota pod nosom o-
briše. Kolikor smo poučeni nima
g. Korčeta nepremičnega premože-
nja, tako se ga nima za kaj drža-
ti, in z tožbo, ker se g. Kržeta iz
srca rad na Jednotne stroške to-
žari in vselej tudi srečno propa-
de — se tu nič ne opravi.

Tako stoji ta stvar, in je za
Jednoto skrajno kočljiva in vpra-
šanje je kako odpomoči?

Odgovor je naš: Takoj blaga-
jno, knjige in vse teh se tikajoče
spise, temeljito pregledati in to
brez vsakega odlašanja. Nadalje,
revizorjem se imajo večaki po-
staviti in ne morebiti kakšen Za-
vrtnik in slični "učenjaki", tu-
di gg. Andolšek, Fr. Mladič in
Fr. Bernik ne; ti gospodje so po-
kazali, da so sposobni nadzorniki
od muh, a za Jednotno nadzorni-
ke niso ne sposobni, in ne zaupa-
nja vredni, ker smo opravičeni
pričakovati, da bi g. Frank Mla-
dič skoval "izjavo" se glasečo:
"Vse je v najlepšem redu!" če
bi prav tisočak ali kaj takega
manjkalo.

V prid S. N. P. J., odločno
vprašamo vse Jednoti podrejena
društva: Kaj je z vami? Ali ste
"panani", ali spite?

Vi ste čitali v "Glas Svobode"
resolucijo in poziv društva "O-
rel" št. 21 iz Pueblo, Col. na Jed-
notni glavni odbor, a odgovor
glavnega odbora niste čitali in ga
tudi ne bodete, in to za to ne, ker
glavni odbor našo kritiko ne mo-
re izpodbijati, ker je vseskozi do
pičice resnična!

Mi smo že dobili celo kopo pi-
sem od društev in raznih članov,
tikajoče se našo kritiko napram
glavnemu odboru, toda mi jih ne
priobčimo, ker vsi nečejo da bi
njih podpis v javnost prišel, a
brez podpisa pa ne priobčimo nič.

Nam ne gre v glavo, zakaj, da
društva in člani javno ne nasto-
pijo, kakor je to društvo "Orel"
storilo. Ali se morebiti bojite, da
bi vas mogočni g. Kržeta izklju-
čil? Ne, ne, on vas ne bo izklju-
čil in ne izobčil, kajti on je vrlu
dobro na delal, da se je v smi-
slu Jednotnih pravil, stran 25.
točka 1. in 2. celi odbor izključil
in ne še samo to, temveč držati
se ga mora, da do centa Jednoti
prizadeto škodo povrnejo!

Toraj društva S. N. P. J. zad-
nji čas je, da se prebudite in sto-
rite Vašo dolžnost napram glav-
nemu odboru in to takoj, dokler
ni prepozno!

Člani S. N. P. J. kateri ste naši
somišljeniki — za brbljače se ne
brigamo, — Vas pozivljamo, da
od uradnikov Vaših društev, od-
ločno zahtevate, da se takoj vse
potrebno ukrene, da se nedalni u-
darci na Jednoto preprečijo.

Vaše geslo mora biti: Proč z
grobokopi, kateri delujejo očito
na pogibelj z nekraj prelepe
Jednote, in Vas spravljajo ob
Vaš težko zasluženi denar!

Somišljeniki! Resno Vas svari-
mo, da ne poslušate priliznjence.

Vsaki, kdor tak glavni odbor za-
govarja je Vaš sovražnik in naj
si to bode, kdor hoče!

Verujte dejstvo, da ko bi mi
neresnice pisali, in da bi nas za-
mogli na laž postaviti, ne bi nas
samo tisti "delavski prijatelj",
ko se bombastično "Proletarec"
imenuje z batom po glavi udaril,
temveč imeli bi že — zdavnej
dvomljivo čast, za železnimi mre-
žami sedeti, kar so se itak trudi-
li, da bi se jim ta pobožna želja
izpolnila! Toda ves trud je bil in
je zaman; resnica ni kaznjiva, in
ker mi resnico pišemo, se tudi
nam ničesar zgoditi ne more!

Da bi pa naši čitatelji mislili
ali se nadjali, da "Glas Svobode"
bo že vse sam uredil; tako se mo-
tite. "Glas Svobode" ne more nič
napram glavnemu odboru storiti
dokler Vi člani in društva kri-
žem roke držite! "Glas Svobode"
Vam je pokazal, kaj se pri Jedno-
ti godi, on je stvari razkrinkal
in razkril, kar je bilo za Vas taj-
nost, vsled laži od strani gl. taj-
nika g. Kržeta in pa od glavnega
"bosa" "Proletarca" g. Zavrt-
nika, — delo izvršiti, to je, de-
jansko delo, je pa — Vaša stvar!

(Pride še.)

PRVE POKOJNINE.

Došla so poročila iz Anglije o
izplačevanju prve starostne po-
kojnine. Poročila so zelo ganljiva.
Pokojnine se izplačujejo po
poštnih chekih, katere vpokojen-
ci kar za eno leto zanaprej do-
bijo.

V prvih dneh v letu se je na
poštah dogajalo mnogo patetič-
nih, in celo dramatičnih prizorov.
Tu so stali siromašni stari obeh
spolov, ter so izplačevalne mize
kar oblegali, in boječe, s tresočo
roko pokojniške knjižice uradni-
ku podajali. Tiste bore groše se
jim je izplačalo, in veliko njih se
je jokaje seselo, ko so denar
sprejeli. Groznejše slike revščine
v kapitalistični družbi si ne mo-
remo predstavljati. Iz mnogih
krajev se je poročalo o nenadni
smrti, ker je bila razburjenost
prijemnikov prevelika, z ozirom
na nepričakovano pomoč. Števil-
no jih je, koji so dobljenih per-
centov iz hvalečnosti — cerkvi
darovali, drugi so jih odposlali v
blagajno delavske stranke, ker
je stranka pripomogla, da se je
pokojniški zakon uveljavil. Za ti-
soče in tisoče ljudi je bil ta dan
najsrečnejši njih življenja, in za
neštete stotine pomeni resnična
rešitev smrti gladu.

To je čisto naravno, da je "jav-
no mnenje" nad to reformo ra-
dostno, ter se vsled svoje "hu-
manitete" vspodbudno čestita.
Dobrosrčna gospoda niti ne vidi,
da ravno to veselje prijemnikov
teh borih milodarov, je grozna
obtožba napram obstoječi druž-
bi. Oni tudi ne vidijo, da ako je
ta reforma toliko sreče prinesla,
tridesetletno zavlavljevanje, kate-
ra je od dneva sprejetja radi-
kalen program doživela, nikakor
ne spričuje o njih humaniteti. In
konečno ne vidijo, da ako bo re-
forma na stotine ljudi rešila smr-
ti, da bo, — ker pokojnina šele
pri 70letni starosti prične — še
na tisoče siromakov gladu umrlo.

Med starostjo od 65 do 70 let
je okroglo en milijon ljudi obeh
spolov, od katerih gotovo dve
tretjini v taki revščini životarijo,
kot oni ki sedaj starostno pokoj-
nino dobivajo. Kje je tista huma-
nitet, ktera le tih sto tisoče pre-
zira, ja še več, njih naravnost v
smrt obsoja, ker se boji, da bi po-
kojnisko prvenstvo izgubila in se
ne sme več k ubožni podpori
zatekati? Vzemimo za priliko,
starost 65 let, to je starost, ka-
tera edino državne uradnike do
pokojnine opravičuje. Toda za
delavca nastopi doba nesposobno-
sti za delo, veliko preje; največ
strokovnih društev, katere sta-
rostne pokojnine plačujejo, od-
merijo starost 55, 50 in celo 45
let; kaj poreče k temu tista hu-
maniteta meščanskih družb?

Dejansko nimajo dobrodelnost
in slične kreposti z reformo čisto
nič opraviti. Njena zgodba uči,
da sta bila dva glavna premisel-

Slovenska Narodna Podporna Zveza

Chicago

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 937 Blue Island Ave.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave.
ANTON DULLER, blagajnik; 24 W. 25. Str.

NADZORNIKI:

JOSIP VRŠČAJ, MAR. V. KONDA, ALOJS SKUBIC-
Zdravnik: B. J. DVORSKY, 55 Fisk Str.
Vsi v Chicagi, Illinois.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na
tajnika Josip Ivanšek, 1517, S. 43rd Ave, Chicago, Ill.

ka, katera sta reformo vstvarila.
Jeden je bil, da 66% nad 65 let
starih ljudi, tako ali tako ubož-
ne podpore na račun davkovpla-
čevalcev dobivajo in drugi, da
so prišle finance pomožnih bla-
gajn, takozvane "Friendly Socie-
ties", — glavna opora socijalpo-
litične reakcije na Angleškem, —
vsled izplačil podpor na najsta-
rejše osebe, v tako zmešnjavo, da
stojte na robu bankrota. Tu je
veljalo vmes poseči, da se prepre-
či razpad teh vrednostnih na-
prav. To so storili in ob ednem so
bili "uljudni."

Vseeno tvori angleška delav-
ska pokojnina najvišjo dovršitev
meščanske družbe na tem polju,
ko država vse stroške prevzame,
ko v družih krajih, sami na sebi
že revni davkoplačevalci prispev-
ke plačevati morejo. Zanimivo je,
da tukajšnji "Ledger", koji vidi
nekaj sličnega semkaj priti, naj-
de da je zadnji sistem priporočli-
vejši. Toda do tega ne sme priti
Medtem pa: kedaj pride tukaj do
starostne pokojnine? Ali bodo
delavci pripustili, da kongres še
dolgo po 350 milijonov dolarjev
za militarizem in vojaške pokoj-
nine trosi, medtem ko oni nič ne
dobijo. Kakor v zasmeševanje
delavstva je senat te dni neki
Bill — nasvet za postavlo — spre-
jel, po kateri udove vojakov, izza
medsebojne vojne, in se zopet mo-
žile po letu 1890 — 25 let po vo-
jni, — pokojnino dobe; pravcati
švindel. Ako delavci ne bodo kon-
gresu izdatno podkurili, ne bodo
nič dobili, in pa sicer ne vidimo,
da bi se v to svrhu kakšna akcija
pričela.

Naši ljudje so zadovoljni, da
smejo o krizi tarnati, a da bi se
pa zavzeli za svoje po naravi po-
deljene pravice, tega bog ne daj.

OB JUGU.

Posledice vposlenih otrok po
tovarnah na jugu, se kažejo na
neki način, katere dajejo pomi-
sliti, celo gospodom tovarnarjem.
Ako otroci v tovarno gredo, tako
je naravno, da v šolo hoditi ne mo-
rejo. Posledica tega je, da odra-
stejo kot analfabeti, in čisto idi-
joti, kateri ne umejo ne pisati in
ne čitati.

Običajno je, da črne na jugu
ne pošiljajo svojih otrok v tovar-
ne, temveč v šolo, in medtem ko
otroci belih, svojo mladost pre-
dilnicam žrtvujejo, se učijo otro-
ci črnecev. Volilni zakon v večih
južnih državah in posebno v tistih,
v katerih se prične industri-
ja razvijati, določuje, da le taki
državljeni imajo pravico voliti,
kateri imajo primerno šolsko oliko,
to se reče, da umejo pisati in
čitati. Tedaj ko otroci belokožcev
zrastejo v tovarnah, oni črnecev,
pa v šolah; tako se bliža nevar-
nost da v enem ali poldrugim de-
setletju bela generacija, ne bo
mogla več voliti, medtem ki bode
tista generacija črnecev volilno
pravico imela, ker bo izšolana.
Tako izpodkopava otročja vposel-
nost na jugu politične predpravi-
ce tamošnjih belokožcev.

To daje tovarnarjem premiš-
ljevat. Na nekem zborovanju
"Cotton Manufacturers Associa-
tion," katero se je pred kratkem
vršilo v Charlestonu, S. C., je bila
sprejeta resolucija, s katero se le-
gislatura pozivlje, da se prisilni

šolski zakon sprejme, po katerem
morajo otroci do 14 leta šolo obis-
kovati. Ob enem se ima starost v
tovarne hodečih otrok primerno
povikšati.

Na tak način so g. tovarnarji
na jugu prisiljeni vsled materi-
jelnih vzrokov k reformi, a kate-
ri niso hoteli nič slišati vzlic
prošnjam in beračenjem delav-
cev.

V tej zvezi naj tudi omenimo
govorančno potovanje, katero je
Taft v zadnem času po jugu do-
vršil. Bilo je že omenjeno, da so
pri zadnji volitvi predsednika re-
publikanski glasovi na jugu se
prav izdatno pomnožili. "Border"
države Delaware, Maryland, W.
Virginia, Kentucky in Missouri,
katere so bile popred vse demo-
kratične, imajo sedaj republikan-
ci že v posesti, ali so pa še oma-
hujoče. Pa tudi globoko doli, v
Alabami in drugih državah, je
rastoča republikanska stranka.

To je prozorno, da se republi-
kanci boje, da bodo severne drž-
ave, prej ali slej, v prilog soci-
jalistom zgubili, zato si za časa
preskrbe nadomestilo. Za to je
bilo potreba, da črne čez krov
vržejo. In to so storili. Republi-
kansko zvezno sodišče se je ved-
no okrog vprašanja sukalo, če je
takozvana klavzula starega oče-
ta v volilnih zakonih južnih dr-
žav veljavna ali ne.

Le ta klavzula dovoljuje nam-
reč, volilno pravico tudi ljudem,
kateri ne umejo čitati in pisati,
samo če jo je tudi že oče ali stari
oče imel. Kot časna doba posesti,
je pri tem dan in leto izbran, pri
čemur nobeden črnce volilne pra-
vice imeti ni mogel. Tako je pri-
devek k Zvezni ustavi v škodo
državljanom na podlagi plemena,
kožne barve in prejšnje sužnosti
prezren bil. Analfabetni črneci so
bili izključeni, a analfabetni belci
pripoznani; in višje zvezno so-
dišče je ta švindel pustilo obstati.
Mr. Taft je vladajočim belcem
na jugu zagotovil, da republikan-
ci ne mislijo na prikrasjanje
njih volilnih pravic, toda morajo
splošno biti, za bele kot črnec,
jednake. "Splošni" so ja tudi
pradedni zakoni, ker v njih ni,
ne o belih in ne o črneih govora;
in k očividni krivici in kršenju
ustave zatisne gospod Taft obe-
dve očesi!

Ako se pa republikanci zaveže-
jo, da ne bodo predvlado črnecev
na jugu napravili, potem nič ne
loči posedujočo stranko tega de-
želnega dela, od one na severu.
Čas je minul, ko se je na jugu sa-
mo bombaž prideloval in eksportir-
al, ter za to ceno drugo blago
uvažati hotelo. Tam se danes
bombaž prideluje v velikem obse-
gu, in se ga bo vedno več produ-
ciralo. Kapitalisti pravijo da nji-
hna mlada industrija, varstveno-
carino nujneje potrebuje, nego
one na severu. In res so tudi po-
slanci iz juga, v obstoječi carin-
ski tarifi velikansko carino uve-
dli na izdelke, kateri proti takim,
iz juga konkurirajo.

S tem je gospodarstveno isko-
riščevalna solidarnost — naj trd-
nejša vez — med vladajočim slo-
jem na jugu in severu podana, in
ni dvoma, da se ne bodo po ma-
lem, v znamenju republikanske
stranke zjediniile, katera bo s tem
južnim priveskom še bolj reakci-
jonarna, kot je že sedaj.

Slovanska Delavska Podporna Zveza

v Conemaugh

Vstanovljena dne

Pennsylvania.

16. avgusta 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1. Conemaugh, Pa.

Podpredsednik: IVAN BREZOVEC,

Glavni tajnik: IVAN PAJK, P. O. Box 328

Pomožni tajnik: JOSIP DREMELJ,

Blagajnik: IVAN KUKOVICA, P. O. Box 435

Predsednik: FRANK ŠEGA, Box 406

II. nadzornik: JOSIP CULJKAR,

III. " IVAN GLAVIČ,

Predsed.: MICHAEL AMERŠEK, 824 Park Ave, Johnstown, Pa

II. odbornik: IVAN SPENDAL, Conemaugh, Pa

III. " MARTIN PETRIČ,

Zapisnikar: FRANK PAVLOVIČ,

Vrhovni zdravnik: J. M. FERREL,

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se blagovolijo pošiljati na gl. tajnika IVAN PAJK, Box 328 Conemaugh, Pa.

Pristopili: K društvu "Boritelj" št. 1 Conemaugh, Pa.: Ivan Telban, c. št. 173.

K društvu "Pomočnik" št. 2 Johnstown, Pa.: Adolf Udovič, c. št. 163; Jacob Beve, c. št. 171; Lovrenc Terček, c. št. 172.

K društvu "Zaveznik" št. 3 Franklyn, Congh, Pa.: Andrej Vidrih, c. št. 157.

K društvu "Zavedni Slovenec" št. 4 Lloydell, Pa.: Frank Kaušek, c. št. 158.

Prestopili: Od društva "Boritelj" št. 1 Conemaugh, Pa., k društvu "Zavedni Slovenec" št. 4 Lloydell, Pa.: Josip Culjkar, c. št. 6; Ivan Kolar c. št. 17.

Suspendirani: Od društva "Zaveznik" št. 3 Franklyn Conemaugh, Pa.: Štefan Mohorčič, c. št. 69; Frank Markič, c. št. 81; Josip Lovka, c. št. 89; Ignac Ovelbar, c. št. 105.

OPOMBA.

Pri sestavi Zveznih pravil nam se je vrinila neljuba pomota, in sicer stran 16. članek 3: Bolniška podpora se izplačuje vsacih 14 dni; da pa nobeno društvo nemore imeti dvakrat v mesecu redne seje, se razume, in da se bolniška podpora izplačuje iz Zvezine blagajne v najkrajšem času, to je 14 dni po društveni seji ne pa vsacih 14 dni. Članek 4. tudi ni pravilen, koji se glasi: "Vsak mora biti član "Zveze" 3 mesece, da ima pravico do podpore in u-smrtnine." V pojasnilo naj bo vse našim cenj. društvam, da usmrtina se izplača takoj ko je član sprejet k Zvezi, ne pa po preteku treh mesecev.

Prosi se vsa cenj. krajevna društva, da blagovolijo vzeti to na znanje, ter da nam oprostijo neljube pomote.

Z bratskim pozdravom

Lvan Pajk, gl. tajnik.

Mesečni imenik krajevnih društev:

Društvo "Boritelj" št. 1. Conemaugh, Pa.: I. Lovše, preds. Box 292; I. Rupnik, taj. Box 203; Fr. Perko, blag. Box 101. — Seja vsako 1 nedeljo v mesecu v dvorani dr. sv. Alojzija.

Društvo "Pomočnik" št. 2. Johnstown, Pa.: Fr. Kovačič, preds.; Mart. Klučevšek, taj.; I. Kukenberger, blag. Vsi na R. F. D. 3. — Seja vsako 4. nedeljo v mesecu pri I. Kukenbergerju.

Društvo "Zaveznik" št. 3. Franklin, Ogh., Pa.: J. Ošaben, preds. Box 388; Fr. Zaman, taj. Box 451; A. Stražisar, blag. Box 511. — Seja vsako 4 nedeljo v mesecu pri A. Urbas.

Društvo "Zavedni Slovenec" št. 4. Lloydell, Pa.: J. Culjkar, preds. Bo. 106; J. Culjkar, taj.; Fr. Kotar, blag. Bo. 106. — Seja vsako 1 nedeljo v mesecu.

Društvo "Avstrija" št. 5. Ralpton, Pa.: I. Dedič, preds. Felic. Volčko, taj. Mart. Ogram, blag. — Seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

Društvo "Zvesti Bratje" št. 6. Garrett, Pa.: J. Kocjan, preds. I. Kralj, taj. Fr. Lešnjak, blag. — Seja vsako 1 nedeljo v mesecu.

DOPISI.

San Francisco, Cal. 23. jan. 09.

Uvrstite le ta moj dopis, s katerim poročam nekoliko o tukajšnjih razmerah. Kar se tiče dela, je še vedno pri starem, kakor se vidi nam tudi bodočnost v tem letu ne prinese nič dobrega. Brezposelnost vlada še vedno, kakor je vladala pred volitvijo, akoravno so po republikanskih časnikih obetali boljše čase, ako se voli v prilog G. Tafta. Se ve da v toliko, da so zopet enkrat potegnili delavca-trpina za nos, kateri si ima posledice svoji nepremišljenosti pripisati, in to jih je žalibog veliko število takih zaslepljenec, ki ne prevdario popred, kaj da bodo vidili, in sploh ne razumejo, kaj je republikanec, demokrat ali socialista. Se ve da, on voli republikanec, ker veruje zapeljivim besedam agitatorjev, kateri jim obljubujejo stalno delo; a delavec pa ne vpraša po delavnem času, po plačilu, ali v kakšno delavnico ga bo delodajalec postavil; — samo da dela, potem pa če ga prav vpreže za lase, on bo de že vlekel. Sedaj je še veliko slabše, kot za časa suženstva. Sužnji so imeli vsaj dosti dela, sedaj pa nimamo ne dela, niti jela. Zopet se bo de delavec pokoril, nadaljna štiri leta v jarmu kapitalističnega sistema; to je sedaj naša toliko obetajoča "boljša" prosperiteta.

Vzlic da so slabi časi, so se pa

tudi živila zelo podražila, tu v San Francisco, in sploh po celi Californiji, katerih vzrok je velika povodenj, koja je povzročila na milijone škode. Krompir je večinoma uničen, kakor tudi druga zelenjava. Vreča krompirja stane sedaj \$2.50. Živine je tudi na tisoče pokončane. Sherman Island, najbogatejši in najrodovitnejši, izmed ondornih otokov, je tudi v nevarnosti, da ga ne preplovi. Veliko živine je pribežalo na vznožje otokov, iskajoče zavetišča, ter stoji v vodi brez živčevja. Preplovljene je že 10.000 akrov zemlje. Otoka Twitchell in Venice sta pod vodo. Victoria in Byron sta istotako v nevarnosti. Do sedaj je v mesecu januarju deževalo 23 dni neprenehoma in še sedaj ne izgleda, da bi bilo konec dežja. In če tudi ne bo deževalo bo de še vedno dosti vode, ker je padlo veliko snega po višjih hribih, kateri se topi in steka v dolino; tako da kakor vse kaže, bo de dosti škode, predno bo nehalo deževati, in da se voda ne stee v svoje struge.

Kedo bo de sedaj vse to trpel? gotovo revež-kmet, ki bo moral zopet vse na novo obdelavati, in pa delavec, ki bo moral vse drago plačati.

Soc. pozdrav vsem čitateljem "Glas Svobode".

Anton Serjak.

Akron, Mich. 30. jan. 1909.

Ako je Vaša volja, prosim da priobčite teh par vrstic v našem

preljubljenem listu "Glas Svobode", in Vas prosim g. urednik, da se ne bodete hudovali vsled te nadloge, katera Vas doleti, ker ja veste da sem fant od fare, toda brez neveste. (Op. ur. To je že mizerja, a zaradi tega se mi ne jezimo, ker to je Vaša stvar.)

Toda pojdemo k stvari. Omeniti mislim vsem cenj. čitateljem "Glas Svobode", našo malo naselbino, ker še niso domalega nič čuli, da nas je tukaj približno 40 Slovencev, od teh je 5 družin že precej utrjenih v zakonskem jarmu, in kar se tiče šestega si ga je pa ravno pred par dnevi nakopal na vrat. Dotični je rodod Štajere in zato si je pa tudi izbral za boljše polovico ameriško Nemko. Mislim, da bodeta dobro vozila skupaj, ker jarm imata iz trpežnega javorjevega lesa. No, ostali smo pa sami prosti hlačmani, to je taki brez žen; kar mi povzroča da se sam sebi smilim. Pa kaj! Fantje se včasih skupaj zberemo in zapojemo kako krepko slovensko himno, včasih pa zopet, kadar se pri ječmenovcu dobro počutimo, pa spustimo tudi kak jedernat govor o sedanjih razmerah in pa — no ja, o ženitvi. Saj vem, da ste Vi gosp. urednik tudi tako mislili ko ste bili še fant, in za to nam ni za zlo šteti. Toda kaj bom tarnal, ko vse nič ne pomaga; deklet ni tukaj, potem se pa naj ženimo, če se imamo s kom. Prosim Vas g. urednik pošljite nam makari en tucet čeških deklet, katerih je v Chicagi dovolj, in pa pošljite jih kar po "express", kar bo najhitreje.

Sedaj pa drugo. Kar se dela tiče, tako je še dosti dobro; delamo po 8 ur in smo vsi v uniji, ker ne dobi nobeden dela, če ni unijski član, ali pa da k uniji pristopi; kar velja tudi drugod po Ameriki. Ako se kakšen delavec ponesreči v rovu, dobi \$5 vsaki teden podpore, kar je zelo koristno za nas, in to temveč ker nimamo tukaj nobenega podpornega društva, ter mislim, da je temu kriva naša malomarnost. (Op. ur. Ste pravo zadeli; toraj delujte in ustanovite društvo, da Vam bodo enkrat hvaležni naši rojaki.) Potrebno je, da bi se vsi zjednili in potem bi bilo to takoj v redu. Ja potrebno je, da bi se naši rojaki prebudili in znali ceniti svoje življenje; prepotrebno je podporno društvo, ker ne ve nobeden kje in kadaj da ga nesreča doleti. In ko bi društvo ustanovil pristopilo bi k S. N. P. Zvezi, ki se kaj lepo razvija, kakor opazujem.

Pozor, tedaj fantje in možje! Ker nismo toliko eden od drugega odaljeni, zjednimo se, ter ustanovimo podporno društvo da se priklopimo tudi mi k S. N. P. Zvezi.

Za danes toliko, drugič pa kaj več.

Pozdrav vsem svobodomiselnim rojakom po širni Ameriki!

Frank Mušič.

Black Diamond, Wash. 25. jan. 09
Kar se tukaj dela tiče, še ni preslabo za tiste kateri delamo, toda veliko število jih je še, ko so brez dela in zato ne svetujem rojakom sem hoditi.

Naj tudi nekoliko sporočim o tukajšnjih verskih razmerah. Tukaj namreč še nismo imeli nikoli nič opraviti z božjimi pastirji, a sedaj pa vže hodi nas eden nadlegovati.

Do sedaj smo tukaj živeli v miru in slogi, a za v prihodnje pa ne verujem če bo tako. Popred je bila tukaj večina Slovencev, kateri so bili za svobodo in napredek, in sedaj pa, kar ta božji pastir tod hodi, je pa že nekaj rojakov s svojo prefriganó butico vlovil v svoje zanke.

Kakor se sliši, misli ta gospod tukaj cerkev zgraditi, pa ne iz svojega žepa, ampak iz delavskih. Kdor bo namreč dal 40—50 tol. ta bo za odbornika, a po \$10 bo pa moral vsaki dat; kdor ne bo hotel z lepa, mu bodo pa na služku odtrgali. (Mislim pa, da samo tistim, ki jim malo manjka.)

Kakor jaz sprevidim dragi ro-

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Alice.....20. feb. '09 | Argentina.....10. marca 1909
Laura.....3. mar. '09 | Mar. Washington 24. mar. '09

"Laura in "Alice" sta nova parnika na dva vijaka. "Francesca" in "Sofie Hohenberg" sta ravnokar zapustila ladjedelnico ter sta naj-novejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo--TRST, za Ogrsko--REKA
Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

GLAVNI
ZASTOP
ZA
AMERIKO

2 Washington St.,

New York, N. Y.

RAZPRODAJA

radi selitve v nove prostore na 594-
596 Blue Island Ave. Pohištvo, peči
in druge vrste te stroke blago prodaja-
mo po znižanih cenah pri

V. KOBZINA-tu

580-582 Blue Island Ave.

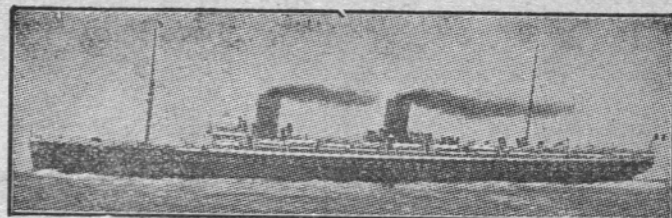
CHICAGO, ILL.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence .....30.000 HP | La Lorraine .....22.000 HP

La Savoie .....22.000 HP | La Touraine .....20.000 HP

Chicago, nov parnik.....9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

WELKY'S
Restavracija in gostilna

552 Blue Island Ave.

CHICAGO

vocal Loomis in 18. ceste. Telefon Canal 1458

JOSIP REMSKO
GOSTILNICA

163 Reed St., Milwaukee, Wis

se priporoča rojakom za obisk.

Postreže s pristnimi pijačami in izvrstnimi smodkami. Na razpolago

KEGLJIŠČE in DVORANA

Trgovina s novodobnim obuvanjem

Vstanovljena leta 1888

Velika zaloga obuvaj najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

jaki, bi bilo boljše, da ustanovimo društvo in se priklopimo k S. N. P. Z., imamo vsaj v slučaju boleznih podporo in v slučaju smrti, pa dedič usmrtino, a pri cerkvi pa ne bo družega kot večna kolekta.

Slovenec zavedajte se svobode in naročajte si list "Glas Svobode", da se otresemo teh fanatikov.

S tem zaključim moj kratki dopis, ko pa podrobnosti poizvem, pa dobiste družega. Opazovalec.

V ITALIJO

v Egipt in adrijsko morje, ter azorsko obrežje in Mader, vse v divnih pokrajinah, kjer je zimsko podnebje kot poleti, preplujejo parniki

Cunard Line.

Društvo vstanovljeno leta 1840 (po sluje 69 let.) Velikanski novi parniki novodobno opremljeni

CARMANIA (trojne turbine in vijaki) največji in najlepši parobrod sveta,

CARONIA (z dvojnimi vijaki) 666 čer. ljev dolg, in z 20.000 ton vsebinske moči.

Dva največja parnika sveta;

CARMANIA odpluje iz New Yorka 21. januarja in 4. marca.

CARONIA odpluje iz New Yorka 18. februarja 1909.

V Oze, Madera, Gibraltar, Genova, Neapol, Aleksandrijo, Trst in Reko.

Vsi novi in novodobno opremljeni parniki Carpathia z 13.800 tonami

Slavonia z 10.600 "

Pannonia z 10.000 "

Ultoria z 10.400 "

Vse pojasnila daje CUNARD parobrodno društvo, L. t. d.

F. G. WHITING, Mgr. West Dept.

S. E. CORNER Dearborn in Randolph Str. CHICAGO.

Kakor tudi vsi lokalni agenti.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Največja zaloga raznovrstnih harmonik. Pišite po cenik.

Raznovrstne

GLASBENE INSTRUMENTE

prodaja in popravila

Josip Jiran

459 W. 18th St. Chicago, Ill.

IZ STARE DOMOVINE

Utonil je v Krki Ivan Zupančič, župnik iz Šmihela pri Žužemberku. Prevrnil se je z vozom vred v vodo. Konj in voznik sta se rešila.

Pri kvartanju zaboden. V Lokvah na Hrvaškem je igral delavec Blaž Jakovec s tremi drugimi na karte. Pri tem so se sprli in Jakovca je neki soigralec zabodel, da se je zgrudil mrtev. Zapustil je ženo in šest majhnih nepreskrbljenih otrok.

Zagrebsko sodišče, odnosno hrvatska vlada, je zahtevala od ogrskega državnega zbora izročitev srbskih poslancev Pribičevića. Banjanina in Budisavljevića, ki jih toži državno pravdnštvo zaradi "veleizdaje". Izročitev se je odklonila, ker material, ki ga je priložilo sodišče, ne dokazuje nobene krivde. To je nova blamaža za Rauchovo vlado.

Smrtna nesreča. Ko so v gozdu v Svečini na Štajerskem te dni delavci podirali drevesa, padel neki hrast prekmalu na tla in se valil v nižavo. Pri tem je zgrabil viničarja. Henrika Pivca, mu zlomil obe nogi, hrbtenico, vtisnil prsni koš in ga hudo ranil na glavi. Seveda je bil nesrečnež takoj mrtev.

Petrolej na Gorenjskem. Na Trati v Poljanski dolini je zopet prišel bljuvati vedno huje petrolej, in sicer na istem mestu kot lani. Jarek, po katerem se odteka, je vsak dan večji kakor se poroča, poln smrada in poln pravega gorljivega petroleja. Kdor se kaj zanima za to stvar, se lahko sam prepriča.

Najvišja zahvala. Gdč. Malka Šimec, 15letna hčerka ljubljanske narodne napredne rodbine, bila je te dni odlikovana z najvišjo zahvalo cesarjevo za jubilejno pesem, naslovljeno "Mojemu cesarju" in se je rokopis omenjene pesmi shranil v cesarsko družinsko knjižnico.

Zaradi žaljenja člana cesarske rodbine se je morala zagovarjati Marjeta Jeklič, posestnikova žena v Mojstrani, ker je v kuhinji Robičeve krčme vpricho več navzočih oseb nesposlljivo govorila o — cesarici Mariji Tereziji, ki je že 129 let mrtva. Zagovarjala se je, da je govorila le o Mariji Magdaleni, ne pa o cesarici. Obsojena je bila na 4 tedne ječe!!

V srbski skupščini je socialni demokrat Kazlerović interpeliral vojnega ministra zaradi velikih nerednosti pri vojaški upravi in minister je priznal, da so se res zgodili velikanski škandali. Zadrželo se je že takrat, ko so se naročili novi topovi. Visoki častniki so se dali podkupovati, poverili so velikanske svote eraričnega denarja, s kratka v manjšem merilu je tako, kakor je bilo na Ruskem ob času japonske vojne.

Poročnik dobil in — izgubil glavni dobiček. Poročali smo že zadnjič, da je neki graški poročnik zadel glavni dobiček turških srečk v znesku 600.000 K. Poročnik je imel številko svoje srečke zapisano v svoji beležnici. Sedaj je srečko prišel iskati in je spoznal, da jo je zgubil na vojaških vajah ali pri opetovanem preseljevanju. Poročnik je seveda ves opupen, oblasti pa mu ne morejo nič pomagati.

Strašno hudodelstvo se je zgodilo v Gornjem gradu na štajerskem. Brata Špeh sta pila poleg svojega očeta v krčmi. Eden izmed obeh bratov se začne prepirati z očetom, drugi brat, krepak 22letni mladenič pa brani očeta; to pa tako razjezi prvega brata, da potegne nož, ga zasadi lastnemu bratu v vrat in nesrečnež je bil v par trenutkih mrtev. Orožniki so takoj vkleleni morilec pri mrtvem bratu, ki je ležal sredi sobe v strašni mlaki lastne krvi, jokal je pa nesrečni oče kakor otrok.

Obesil se je v Spod. Domžalah Alojzij Zabret po domače Pečnikarjev. Prodal je nedavno po očetu izročeno domačijo. Kesanje in toga po lepem očetovem domu ga je spravila v pravi katastro-

falni dušni položaj, da se je jel čemdalje bolj vdajati pijančevanju in kvartopirstvu, v čemer je bojda pred kratkim zapravil 1760 K, ter si končno storil konec svojim mukam. Gotovine je zapustil še 10.000 K. Ta žalostni slučaj pravi karakteristično osvetljuje vse tiste, ki prodajajo brez vzroka svoje domove, nekoliko pa tudi ondotne pobeljene razmere.

Nesreče v rudniku. Neštete nesreče, ki so se že zgodile v Trbovljah, so tembolj žalostne, ker so se zgodile po neprevidnosti ponesrečencev. Pred nekaj tedni je izvrtaval v jami kopač Ernest Čepelin pokaženi strel (kar je strogo prepovedano); ko privrta do streliva, se to užge, in revež je ležal v krvi na tleh. Vendar so ga poslali še živega v Ljubljano, kjer se mu v bolnišnici obrača na bolje. Zgubil je pa eno oko. Pred par dnevi se je ista nesreča pomnila v kamnolomu, kjer sta enak strel s škrapom izkopavala delavec J. Spende in A. Smolič. Vžgani strel je vrgel toliko kamenja v nju, da bode prvi težko okrevaj in tudi drugi je dobil nevarne rane. Najnesrečnejša noč je bilo od 14. do 15. m. m. Pri enakem protipostavnem delu izvrtanja pokaženega streliva je ubilo na mestu delavca Martina Zaverla, doma iz Polšnika v litijem okraju. Zunanji jame sta prišla isto noč med premogove voze (hunte) Jožef Štravs in Jožef Vozel, katera so takoj prenesli v rudniško bolnišnico in je upati, da okrevata.

Vzrok potresne katastrofe v Južni Italiji. Slavni geologi in drugi učenjaki si belijo glave o vzrokih potresov in tudi kranjski deželni šolski in potresni nadzornik Belar pridno opazuje svoje instrumente, da vidi, kako se zemlja ziblje in miga. Toda vsi nič ne vedo, akoravno je bilo že mnogo potresov na svetu. V neki zakotni župniji pa so izvedeli iz avtentičnega vira, zakaj je grozoviti potres uničil Messina in druga mesta in kraje v Siciliji in Kalabriji. Mlad gospod je svojim faranom pripovedoval na prižnici: Bog je ljudi kaznoval, ker so bili brezbožni in niso živeli po naukih katoliške vere itd. Torej zopet kazni božja! Kolikor nam je znano, ni potres delal nikake razlike med dobrimi in slabimi ljudmi, med duhovščino in posvetnjaki, med nedolžnimi otroci in starčki. Trpele so tudi cerkve, samostani, semenišča, bolnice in sirotišnice. Ostalo je pa mnogo banditov, ki so takoj po potresu začeli prav po zverinskem ropati. Mi radi priznavamo, da je bilo v prizadetih krajih mnogo človeškega izmečka, a pri najboljši volji nam ne gre v glavo, da bi neskončno pravični bog zaradi nekoliko spričenih ljudi dal pokončati na tisoče pravičnih, pobožnih in nedolžnih ljudi. Mesto Messina je imelo že leta 1783 veliko potresno katastrofo, kjer se je bilo podsulo nad 30.000 ljudi. Takrat se ni bilo nasprotnikov rimske cerkve in brezvercev v današnjem zmislu. Sicilija je imela pobožnega vladarja in versko ljudstvo. In kdo je zakrivil, da je vulkan Vezuv že leta 79 po Kristu uničil in podsul cvetoča mesta Herkulanum, Pompeji in Stabije? Tudi pri ljubljanskem potresu so cerkve mnogo trpele. Ako duhovnik, govorec o takih nesrečah, izpodbuja poslušalce k poštenemu življenju, ker človek ne ve ne dneva ne ure, kdaj ga zadene katastrofa, bi to popolnoma odobraval. Sicer je pa vendar treba nekoliko koncesije človeški pameti. Za nesrečne ljudi, ki so se sicer rešili, a trpe vsled potresa na zdravju in imetju, se nabirajo podpore skoro po celem kulturnem svetu, kateri kaže lepo človekoljubje. V ginljivi složnosti sta darovala največja dva politična nasprotnika v Italiji, papež in kralj za ponesrečence po 1 mil. lir. Menimo, da sta o vzrokih in posledicah potresa v dnu duše enih misli in da njuno bolj oficijalno nasprotje ni nepremostljivo.

NAVARNO ZNAMENJE

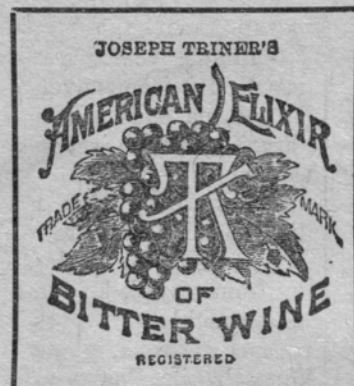
Jako malo ljudi postanejo žrtve, takojšnjih nevarnih bolezni. Navadno neka nejevolja se počuti pred napadom, ali vsako ostane neopaženo, ali se ga prezre. Taka nejevolja je **navarno znamenje narave**. Marebiti je bodlaj, slabost, zabasanost, onemoglost ali skoraj vedno je

POKVARJEN APETIT

kar nas opozarja na dejstvo, da tukaj nekaj ni v redu. Moder človek nikdar ne prezre opomine, vedoč provdobra, da bi iz tega lahko postala nevarna bolezen. Mogoče, da bi prošlo brez zdravil. Mi Vam želimo, da bi bili na varnem, to pa zamorete biti le ako uživete

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To zdravilo deluje hitro. Ojačuje želodec njega žleze in okrepuje živce k rednemu delovanju, in ako so rane v želodečnih žlezah jih ozdravi v najkrajšem času. Storilo Vam bode, kar nobeno drugo zdravilo na svetu ne učine. Vam bode

pospešilo dober tek,
popolno prebavljenje,
mirno spanje,
ojačilo mišice in živce,
očistilo kri,
dalo zdravo barvo,
energijo, korajžo in
popolno zdravje.

Vzdrževalo Vam bode Vašo družino močno in zdravo, zato ker se lahko daje otrokom kakor odraslim. Keristi vsakem želodcu, naj bo bolan ali zdrav. Urejuje njega delovanje in je edino želodečno zdravilo.

UPRAŠANJE. Ali ste že kdaj opazili, da so Vas nekteri trgovci prevarili, ko so Vam dajali ponarejeno "grenko vino" na mesto TRINERJEVEGA, katero je EDINO GRENKO VINO? Bodite previdni in zavrnite vse ponarejeno. Ako potrebujete zdravilni nasvet, pišite nam in naš zdravnik Vam ga bode dal brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vseh notranjih želodečnih boleznih.

Na prodaj v lekarnah, v dobrih gostilnah in pri izdelovalatelju

JOS. TRINER,

616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

Slovencom in Hrvatom

da točim v svoji

gostilni

zraven Atlas pivovarne razven dobre Atlasove pive **MAGNET** tudi najboljša Californijska vina ter izvrstne rakije, in sicer na

680 BLUE ISLAND AVENUE

Nadalje postrežem s prostim mrzlem in gorkem prigriskom dopoldne in popoldne, a opoldne dajem izvrstno kosilo za 15c s kozarcem pive ali vina.

IG. F. HALLER, lastnik

J. HERMANEK

633 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Ostrige, raki, ribe in
velika zaloga konzerv

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja

TEL. CANAL 7641

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

756 W. 19 St. Tel. Canal 6296

17 JEWELLED RAILROAD WATCH

Patentiran, navijalni, za moške ali ženske **SOLID GOLD** filled z lepo okrašenim dvojnimi pokrovom, derži vedno korektni čas, primerne delavcem na železnicah, **JAMČENA ZA 20 let**. Za prodajnih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za \$5.75 in vozne stroške, na pregled, in ako ni kot se tu reprezentira **NE PLAČAJ NITI EN CENT**. Pomisli pa, da lahko plačaš \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posebno dobro 14k pozlačeno veržico in privezek darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO

505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHIŠTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Glas Svobode

Vsem društvam, gostilničarjem, trgovcem kakor tudi posamesnikom se priporoča "Glas Svobode" za nabavljenje vsakovrstnih tiskovin kot: Zavitke in papirje za firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine; priskrbi društvena pravila in prevode iz tujih jezikov na slovenski jezik ali obratno.

Vsa pojasnila se dajajo naročnikom "Glas Svobode" brezplačno, samo poštna znamka za 2c, je za odgovor priložiti.

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Stev. 1005. — Garantirano tvrdko W. F. Severa Co.
pod "Food and Drugs Act", dne 30. junija 1906.

ODSTRANITE KAŠELJ.

Bolniki, ki trpe na kašlju bodejo našli hitro pomoč v zdravilu, ki se že rabi mnogo let z najboljšim uspehom. Najbolje kar je storiti v slučajih boleznij je, da začnete rabiti tako zdravilo ki je že prestalo poskušnje.

Severov Balzam za pljuča

je zdravilo, ki bode zadovoljilo vsakega. Ime "SEVERA" jamči to zdravilo, ki je že rabljeno z najboljšim uspehom nad 25 let. Nasledki rabljenja se prec počutijo, ki so pa res prijetni. To je idealni lek za vsa vnetja oprsja. Prijetno je za rabljenje. To je velika pomoč materam, ako njih otroci trpe na zimskem kašlju.

Cena 25 in 50 centov

Mr. Jak. REPPA, Houtzdale, Pa. piše sledeče:
"Naznanjam Vam, da se je pokazal vaš balzam za pljuča, kot čudovito zdravilo ob priliki bolezni moje družine. Nismo mogli spati za več, noči radi kašlja naše hčere, ko pa je porabila eno steklenico istega je bila popolnoma zdrava. Za isto se Vam najiskrenejše zavaljujem."

Kadar vprašate za SEVEROVA zdravila, glejte da jih tudi dobite.
Dobe se v vseh lekarnah. Bodite pozorni, da dobite SEVEROVA.

Universalno zdravilo

zoper bolečine, trganje, rane, otkline in vnetja vsake vrste, ter ter zoper vse reumatične napake in bolečine je

Severovo

Olje sv. Gotharda.

To je zdravilo zanesljivo: Ni samo dobro mazilo temveč je tudi zdravilo za vselej najboljše veljave.
Cena 50 centov

zoper neredne krvi, ki se navadno pojavljajo sromladi, kakor odprtje kože, prišči, mozolji, črnice in nezdravo kri, je

Severov

Kričistilec.

Deluje naravnost na kri ter isto tako razdeljuje da se pretaka redno po životu. Odstrani vse nerednosti.
Cena \$1.00.

ZDRAVNIŠKI SVET DAMO BREZPLAČNO.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki cen.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Nekatere prodajalne trde, da

cena tega ali onega je za polovico...

nižja. Mi tega ne storimo. Temveč pridite in oglejte si naše blago. V zalogi imamo najlepšo vrsto OBLEK, SLAMNI-KOV, KLOBUKOV, OVRATNIC, SRAJC SPODNJE OBLEKE itd. Pridite in oglejte si naše vzorce za moške obleke.
Oglejte si našo zalogo OBUČE.

TEL. CANAL 1198

Kloboučníci a obchodníci zboží výpravným

ZAKÁZKOVÉ PRÁCI VĚNUJE SE
ZVLÁŠTNÍ POZORNOST

598-600
BLUE ISLAND AVENUE

Pozor rojaki!

Potujočim rojakom po Združenih državah, onim v Chicagu in drugim po okolici, naznanjam, da točim v svojem ravnanju pljenem

saloonu "Triglav"

vedno sveže "Atlas" pivo in vsakovrstne likerje. Unjske smodke na razpolago. V zabavo vam služi popravljeno kegljišče in "pool" miza. Zagotavljam solidno postrežbo in se priporočam za obilen obisk.

John Mladič

611 So. Center Ave.,
blizu 19. ceste, CHICAGO, ILL.

ANTON LINHARD & SON

— Pogrebniška —

Kočije za dobiti za vse priložnosti
471 W. 19th Street Chicago, Ill

Edward Pauch

gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

GOSTILNA

SLOVENSKI DOM

NA NOVEM PROSTORU

583 S. Centre Ave. vogal 18. St.

Slovenci in drugi bratje Slovani, kateri hočejo izvanredno dobro postreženi biti, naj pridejo da se prepričajo osebno. Za kar vabi s poštovanjem

Mohor Mladič

RAZNO IN DRUGO.

Novi blaženci. V Vatikanu so proglasili za blaženo devico orleano Ivano d' Arc in Klemen Hofbauerja, ustanovitelja reda redemptoristov v Avstriji.

Princeza pod obtožbo radi sleparstva. Princeza Luiza Koburška, hči belgijskega kralja Leopolda, je napravila več umazanih dolgov pri raznih obrtnikih v Ahenu. Ti so jo sedaj ovadili sodišču radi sleparstva.

Iz države viteštva in svobode. Sodišče v Rožnovu na Ogrskem je obsodilo slovaškega poslanca Skičaka v 2 mesečno ječo in na globo 400 K, ker je na shodu u Jablonki — skušal ščuvati proti madžarski narodnosti.

Nemci proti slovanskim delavcem. Pruski industrialeci in veleposestniki so sklenili, da bodo sukcesivno odpustili iz službe vse slovanske delavce, ki so doma na Avstrijskem. Za poljedeljska dela naroče po leti Madžare in Italijane.

Potres v Mali Aziji. Potresna katastrofa v Phokeji in Menemenu je bila veliko hujša, kakor se je mislilo. V Phokeji sami se je podrl 680 hiš. Pod razvalinami je pokopanih na stotine ljudi. Potres je trajal 18 sekund. Turška vlada je poslala v Phokejo več vojaških oddelkov, ki pomagajo pri rešitvah delih.

Na plenarni seji francoske socialistične stranke je sodrug Vaillant na podlagi dopisov iz Avstro-Ogrske, Srbije, Bosne in Hercegovine dejal, da bi Rusija s spletkarjenjem rada nagnala Srbijo in Črnogoro na vojno. Naglašal je potrebo sloge vseh socialistov, da se ohrani mir.

Blagodušni človek. Dogodek, katerega tu priobčimo se je pripetil v Parizu, in zadene dva žida. Eden po imenu Levy, je bil izvanredno bogat in dobil je v poset ubožnega verskega tovariša, z imenom Isaacs, kateri je potreboval finančne podpore. "Dobro," pravi Levy, "jaz sem ravnokar nekaj dreves kupil; Vi jih zamorete posekati." — "In koliko mi hočete za to dati?" je vprašal Isaacs. — "No, kakemu kristjani plačam navadno po 3 franke na dan, toda Vam, kot soverniku bodem dal 5 frankov." — Isaacs premišljuje in misli nekaj časa potem, pa reče. "Dobro, dajte meni 2 franka, a drevje naj Vam pa kak kristjan poseka."

Krotilec levov, ki beži pred ženo. Nekega krotileca levov v Nizozemski je oštevala huda žena njegova v menažeriji. Nekaj časa jo je poslušal mirno, ker ga je pa le preveč kregala ter mu pretila z roko, je pobežnil pred njo v kletko k levom, se zaprl k njim ter radostno vzdihnil, da se nahaja med svojimi mirnimi zvermi, ki so mnogo boljše nego huda babica.

Berolin, 25. januarja. Socialni demokrati so včeraj priredili osem političnih shodov, ki se jih je udeležilo 50.000 oseb. Na vsch shodih so se sprejele resolucije, v katerih se zahteva uvedba splošne in enake volilne pravice za pruski deželni zbor. Množica socialistov je skušala prodreti do kraljevskega dvorca, da bi tam demonstrirala, a ji je pot tjakaj zaprla policija.

"Novoje Vremja" o Slovencih. V članku "Slavjanstvo v 1908. godu" piše petrogradsko "Novoje Vremja" o Slovencih to le: "Ne manj težaven je položaj Slovencev. Bela Ljubljana se je orisla z mučeniško slovensko krvjo koncem kongresa slovanskih časnika, ki jih je s toliko gostoljubnostjo sprejela v svojo sredo. Pritisk alpskih Nemcev na ta poldrugmilijonski narodni slovanski, ki prebiva v podnožju Triglava, je zlasti silen. Toda tudi sila slovanskega odpora v zadnjem času izredno narašča. Tam ne poznajo obupa in kulturni uspehi Slovencev v Trstu se javljajo kot dobro znamenje za bodočnost vsega slovanstva."

VABILO!

Društvo "Pomočnik" št. 2. S. D. P. Zveze v Johnstown, Pa., je imelo dne 24. januarja t. l. mesečno sejo, pri kateri se je sklenilo, da priredi plesno veselico in sicer v dvorani društva sv. Alojzija št. 36. v Conemaugh, Pa., dne 20. svečana t. l. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vabljeni so vsi Slovenci, izrečno pa naši bratje S. D. P. Zveze!

Toraj še enkrat vabim da pridete, ker se bomo dobro imeli. — Za "punce" si skrbite sami, a za sveže pivo, in dober prigrizek bo pa skrbel odbor.

Vstopnine za moške \$1, dame proste.

S sprijaznim pozdravom!

Društvo "Pomočnik" št. 2.,

Johnstown, Pa.

Martin Ključevšek, tajnik.

OBVESTILO!

Slovenski kmetje, gospodarji in Slovenke pozor! Ravnokar je izšel bogato ilustrovani cenik v slovenski, državno nadzorovanih trtnic, drevsnic in cvetličnjakov v Herman in St. Louis, Mo. z podukom sadenja in ravnanja ter z opisom vsake vrste.

Opozarjam Slovence na senčnato drevje, lipe, kostanje i. t. d. vsih velikosti, in Slovenke pa posebno na raznovrstne in krasne rože in cvetlice.

Vse ceneje, kakor kjer koli v Ameriki.

Cenik prosto in franco.

F. Gram, Naylor, Mo.

Imenovanje.

Naš rojak gosp. F. Gram, znani trgovec zemljišč v Naylor, Missouri, imenovan je članom državnoro naselniškega urada za državo Missouri. Naselniški urad, kateri je pod nadzorstvom vlade države Missouri ima skrbeti za razvoj države, isto poročati, kaj država nudi novo došlim, in to v vsaki stroki. Naselniški urad pod novim republikanskim guvernerjem ima načelo: Delovati na to, da pride mo do 5 milijonov prebivaleev v državi, ter jo v tretje mesto zveznih držav povzdignemo. (Sedaj Missouri zavzema 5. mesto izmed vsih Zveznih držav in ima približno 3.800.000 prebivaleev.)

IMPORTIRAN TOBAK, prodajam cigare in cigarete, razne vrste pipe ter izdelujem in popravljam dežnike in pipe.

J. VOKOUN, 559 W. 18. St.

ED. SIHRA,

izdelovalec finih Havana in domačih smodk. Tudi prodajam vse vrste tobak na debelo in drobno. 612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Navodilo kako prihraniti denar

je: Vložiti del zaslužka vsak teden ali vsaj vsak mesec enkrat pri

Industrial Saving Bank

in zapomni si: Pri nas postrežemo vsakemu bodi revež ali bogatinc.

Poslovni čas je od 9. ure dopoldne do 4. ure popoldne. Ob sobotah še od 6.—8. ure zvečer. Premoženja nad pol milijona dolarjev.

652 Blue Island Ave.

John O. Hraby

589-591 So. Centre Avenue
Chicago, Ill.

Priporočam veliko zalogo

pohištva

za spalne in jedilne sobe, preproge, zastorje, Karpeti, otroški vozički i. t. d., ter razno vrstno železnico, peči in drugih potrebščin.

NAJNIŽJE CENE

Najsolidnejše blago

IZ LJUBLJANE.

(V zrcalu deželnega zbora).

To je bilo v soboto 16. januarja 1909. Schwarz je bil premikastil svoj zaključni govor z običajnimi frazami. Da je bil to obenem tudi zadnji njegov zaključni govor ob grobu njegove vlade na Kranjskem, tega možu niti omenjati ni bilo treba. Schwarz dobro ve, da mi to itak že vsi vemo. No, in kar je potem še preostalo prazne slame, jo je deželni glavar z vso spretnostjo c. kr. dvornega svetnika do dobrege in do konca prematil. In tako je bil deželni zbor odgođen. Notabene, prvi deželni zbor v znamenju zveličavne "Narodne zveze", pri katerem in vsled katere so "prijatelji našega dobrega ljudstva" na vse pretege želi, kar sč že dolgo sejali; no pa tudi do dobrege oželi vsakogar, kdor se je le pustil. In žali bog, pustili so se malodane vsi! Takoj po odgoditvi se je jela temeljito zagrešena deželnozbornska dvorana ter temeljito zavržena galerija toinostran temeljito prazniti. Ampak záme, ki sem raz te ponesrečene galerije ves čas zborovanja gledal nizdoli ter videl tamkaj tolikanj po dvorani se plazee hinavščine — Šušteršič mi tukaj niti na misel ne pride — záme torej deželni zbor navzlic vsemu temu še davno ni bil odgođen. Sedel sem tja v kurnik z napisom: "časnikarska loža", katerega si je bila slavna "Slovenčeva" redakcija z vsemi svojimi privrsoi vred menda v zavesti: mi smo gospodarji dežele in deželnega zbora ter odbora, o svojila docela zase. Meni nasproti so trije "Slovenčevi" konkurenti: je pili iz polpraznega litra; ne vem na čigavo zdravje. Morda na zdravje "pozabljenih", nerešenih učiteljskih plač; morda na zdravje še vedno nepojasnjenih od profesorja, oziroma sedaj vsled "zaslug" do ravnatelja novomeške gimnazije avanziranega moža žalostne postave — Schwarzovih fantov korigiranih šolskih nalog; ali pa morda na zdravje nezavrženih obdolžitev glede tistih državnih prispevkov, katere je baron Schwarz prejel kot pavšal za oskrbo vladne palače, h kateri oskrbi pa Schwarz baje skrbi, da tudi njegovi privatni "mebelni" in druga taka "pakaža" ne ostane neoskrbljena. Če pravim "baje Schwarz skrbi", mislim, da sem s tem bolje in več povedal, nego obdolženi Schwarz, ki o teh drugih pikantnih zadevah sploh ni povedal ničesar. No, in potem je eden tistih "Slovenčevih" konkurentov vendarle izpraznil liter do zadnje kapljice ter napil — to pa sem menda dobro slišal — na zdravje deželnega glavarja, ki je v svoji ljubeznivosti do gg. časnikarjev, le tém poskrbel tako imenitne lože, s katerih se ne more slišati, kar se v dvorani razpravlja kaj tacega, kar ni varno za javna ušesa. In že ko je bil prazen kozarec postavil na mizo, je še enkrat dejal — menda sem tudi to slišal prav — "na zdravje gospoda deželnega glavarja, ki se je v svojem končnem zahvalnem govoru tako laskavo zahvalil tudi časnikarjem". Ali pa tudi ne! sem baš mislil vsklikniti, pa sem se še pravočasno premislil, zakaj v tistem hipu sem zazrl pred seboj zrcalo deželnega zbora. Lahko si mislite, da me je ta nenavadna prikazen tako prevzela, da sem pozabil na vse drugo. Nataknil sem si svoja najostrejša očala in gledal nepremično v to zrcalo. In zrl sem čudnim, velezanimivim slikam v obraz. N. pr. onale slika iz prvega dne o tvoritve deželnega zbora. Hu! kar groza me je stresla. Kamor sem pogledal, v realko, filharmonično društvo, v kote deželnega dvorca, povsod sami svitli bajonet. Ješči! sem nehote vskliknil, mar naj je to "častna straža" za zborovanje ljudskega parlamenta! In potem tam od vladne palače na Bleiweisovi cesti po vseh ulicah in cestah do deželnega dvorca, povsod sami policisti v vidni in nevidni podobi ... o,

in pogledajte no, niti onega suhega dunajskega špiceljna ne manjka zraven, katerega si je bil zadnjič Štefe v "Unionu" tako imenitno "privoščil", da mu je pokazal odprtino, kjer je zidar pustil prazno, če treba, da se koga radikalno ven vrže. Še ko se vprašujem, čemu vse to, gledam sredi te slike podobo Schwarza. Prav kakor v originalu! Podoba za nekaj trenutkov izgine. Druga slika. — Schwarzov sprejem v deželnozbornski dvorani. Sredi dvorane narodno-napredni poslanci — dvignjene roke, kakor bi kazale: Ven ž njim. Nehote sem se domislil klicev, kar sem jih slišal sam in kar jih stoji v dnevnih deželnozbornskih poročilih črno na belo tiskanih: "Abzug Schwarz! Morilec! Kasinohusar! Ven ž njim i. t. d." Ta slika obenem tudi kaže klerikalec, recte "ljudske prijatelje", kako se hinavsko skrivajo za hrbtom moža, katerega so popolnoma vredni. Tretja slika iz popoldne tistega dne. Oni, ki danes nočejo biti več klerikalec,

Behedik je bil vzorn človek, "napadajo" Schwarz. Res, bliska se, gromi in treska — Šušteršič namreč "obdeluje" Schwarz — da kar poka po dvorani in snega nikdar očščena streha ječi pod težo mokrote, ki se baš pri vходу pred dvorano curkoma razliva po zidu na račun tam razobešenih sukenj galerijskih obiskovalcev. Ampak: Veliko grómenja, malo dežja, ali: lisjak lisjaka ne bo požrl, tak sta si tudi Šušteršič in Schwarz iz starega prijateljstva segla ljubeznivo v roke, komaj da je prvi drugega ob splošnem ploskanju grozovito "obdelal". Dve besedi stojite nad to sliko: "Hinavščina" ter "lo-povščina". In potem sledi nebroj sličnih, pa tudi nesličnih slik — ampak med njimi nobene vesele za slovenski narod. Res je, obilo žetve z naporom: "V blagor slovenskemu ljudstvu" kažejo te slike kot sadove sedanje večine S. L. S. v deželnem zastopu. Vendar oni, ki so s pomočjo odkritosrčnosti narodno-napredne stranke vse te žetve srečno in previdno spravili pod streho, te žetve niso želi iz odkritega namena, da bodi našemu ljudstvu pomagano, marveč da je in da bode pomagano njim samim in njihovi politični sebičnosti. In vse kar so prijatelji ljudstva našli za ljudstvo, je in bo še ravno to ljudstvo drago, drago plačalo; zakaj in kako, tega se bo ljudstvo šele zavedalo, ko bo — prepozno. Kajti: Kdor Te, ki Te je leta in leta bičal in tiščal k tlom, v trenutku, ko si postal njegov suženj, naenkrat obsiplje z darovi, ta, veruj mi, nima in ne more imeti odkritih namenov pri tem obdarovanju. Na vrsto so prišle tudi slike poslancev posameznih strank. V sredi narodno-napredna stranka — sami odkriti pošteni obrazi. Raz vsakega jasno čitaš: tak sem z vsemi svojimi vrlinami, pa tudi — hibami. In naša največja hiba je, da smo vodju S. L. S. dr. Šušteršiču šli preje v past, nego smo ga po njegovem govoru v prilog Schwarzu spoznali. Zrcalo poslancev S. L. S. kaže kljub poštnim obrazom dr. Kreka, Povšeta in par drugih manj merodajnih tovarišev, docela spakedrano sliko. Nesrečna žlindra se preliva po tej sliki in kamor seže ta žlindra, tam pusti svoj neizbrisen ma dež za seboj. Na sliko nemških poslancev se niti ozreti nisem hotel. Preveč je prežeta od nedolžne slovenske krvi narodnih mučenikov 20. septembra, preglasno vpije klic te krvi do neba o morji na Pogačarjevem trgu. Ura na deželnem dvorcu je odbila že 7. večerno uro, moral sem ostaviti kurnik "Slovenčeve" lože. V duhu pred menoj ravnokar se vrsteče slike so izginile druga za drugo. Ampak izmed vseh ostudnih in odurnih slik, kar sem jih gledal v zrcalu deželnega zbora, me je ena najostudnejših spremila celo venkaj iz deželnega dvorca; namreč slika, ki kaže prizor, kako je slovenski poslanec dr. Šušteršič kot vrhovni zastopnik slovenskega ljudstva v svojem go-

voru ob zaključku zasedanja v nebo koval vrline nemškega birokrata iz Bleiweisove ceste, njega, ki nosi na svoji vesti slovensko nedolžno prelito kri, nosi vse krivice, ki jih mora prenašati naš tlačeni slovenski narod. In ko sem se potem še domislil, kako bodo Judežu Iškarijotu za njegovo izdajstvo mastno plačali v Ljubljani in na Dunaju, sem s studom pljunil nazaj, odkoder sem prišel.

Listu v podporo.

Joe Gradišar, 50c; Anton Pie-see, 35c; Fr. Levstek, 50c; J. C. Kaiser, 50; Anton Mahnič, 25c; Fr. Capuder 20c; Steve Zabrie, \$1.75. — Nabira pri pevskem društvu v Conemaugh, Pa., darovali so: Ivan Pajk, 10c z željo, da se pevsko društvo "Bled" v Conemaugh, ponovi; Mihael Ro-vanšek, 10c., da bi se kmalu pevovodja znašel; Fr. Zaman, 10c., da bi gotovo prišel; Avg. Samec, 10c., da bi ne bil predrag; Frank Pavlovčič 10c., da bi bil resen in strog pri pevskih vajah; Fr. Kos, 10c., za izvrstno taktiko; Andrej Vidrih, 10c., da bi polni koš u-metnih in narodnih pesmi s seboj privlekel; A. Stražisar, 10c., da bi se z prvim trenom pripeljal; Ant. Zore, 10c., da bi ne preziral naveden oglas; Ludvik Zaman, 10c., da hitro pride, ker imamo dobro delo zanj; Fr. Zajec, 10c., ga težko pričakujejo ukažalni člani pevskega društva "Bled"; Iv. Rupnik, 10c., mu želim veliko napredka pri vajah; Mrjane Jap-pec 10c., bi ga že rad videl; 15c. konečno želi Zabriz, da pripelje s seboj par krasotič; 5c. ne imenovani drugi basist, da bi jih še za druge pripeljal, ne samo za enega; 5c. N. N. Navedenemu basistu pristoja le ena in sicer tista koja ima; 6c. P. B. Kaj ko bi mene prva pustila; 5c. N. N. pa si jo poišči drugje, ne pa potom pevovodje. Drugi basist: Amen.

VABILO NA MAŠKARADO

katero priredi
S. D. P. Drúštvo "Boritelj" št. 1
v Conemaugh, Pa.
na pustni torek zvečer dne
23. febr. 1909.,

v prostorih dvorane društva sv. Alojzja. Vspored zanimiv. Nastop maškor, humoristična igra, in ples.

Vabijo se vse bratska društva, da se v obilnem številu vdeležijo prve maškarade v Conemaugh.
Uljudno vabi: Odbor.

NA PRODAJ.

Fotografični stroj (Camera) za slike ali plošče 6½ x 8½ velikosti in v to spadajoče potrebščine (Accutit). Fonograf — valčke (Records) Columbia in Edison, raznovrstne vsebine, kakor koračnice, polke in pesmi. Knjige razne vrste in vsebine; podučne in zabavne. Vse v najlepšem redu. — Prodaj po ugodni ceni, zaradi tega, ker me to več ne zanima.

John Batich.

Box 487, Claridge, Pa.

KJE STA.

Matija in njegova sestra Marija Pavlin? On je star 32 a ona 20—21 let, doma od Žirovskega vrha, Fara Vrh, okraj Idrija, na Kranjskem. Zapustil je v Claridge, Pa. ženo in dva mala otročička v veliki bedi, ter s svojo sestro pobegnil. On je bolj majhne in široke postave, črno-rdečkaste polti, podoben Italijanu in hitro govori. — Sestra, kot druga žena je visoke rasti, belo-rdeče polti, podolgastega obraza, kostanjave lase, debele tšne in ima zelo odprte oči. Govori samo slovensko. Pobelega sta od tod 20. januarja 1909.

Prosim vse rojake, da mi naznani takoj bivanje imenovanih, kdor to ve.

Katy Pavlin,
Box 381 Claridge, Pa.

SALOON

z lepo urejenim keglščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča
ANTON MLADIČ,
937 Blue Island Ave. Chicago Ill.

DR. "PAIN-EXPELLER"
Najboljše sredstvo proti bolem, revmatizmu, ohromeli hrbtenici in enakim težavam je **DR. RICHTERJEV PAIN-EXPELLER.**
Bolečine ozdravi takoj, zmanjša vnetje in mehurje in olajša boleče dele. Drgnite se z njim zvečer in zjutraj; drgnite se dobro, da preide lek v kožo. Pomaga takoj pri raznih bolečinah, ter je najboljši lek za revmo, giht, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih, za zobobol in neuralgijo. Prodaja se v vseh lekarnah po 25 in 50c. Glejte na sidro pri steklenici — ono vam je zaščita.
F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St., NEW YORK.

B-2193

POZOR ROJAKI!

Kdor kupuje uro ali drugo zlatnino, naj piše po lepo slikani slovenski cenik. Cene so zelo nizke, oziraje se na blago.

Dergance, Widetich & Co.

1622 Arapahoe St.,

DENVER,

COLORADO

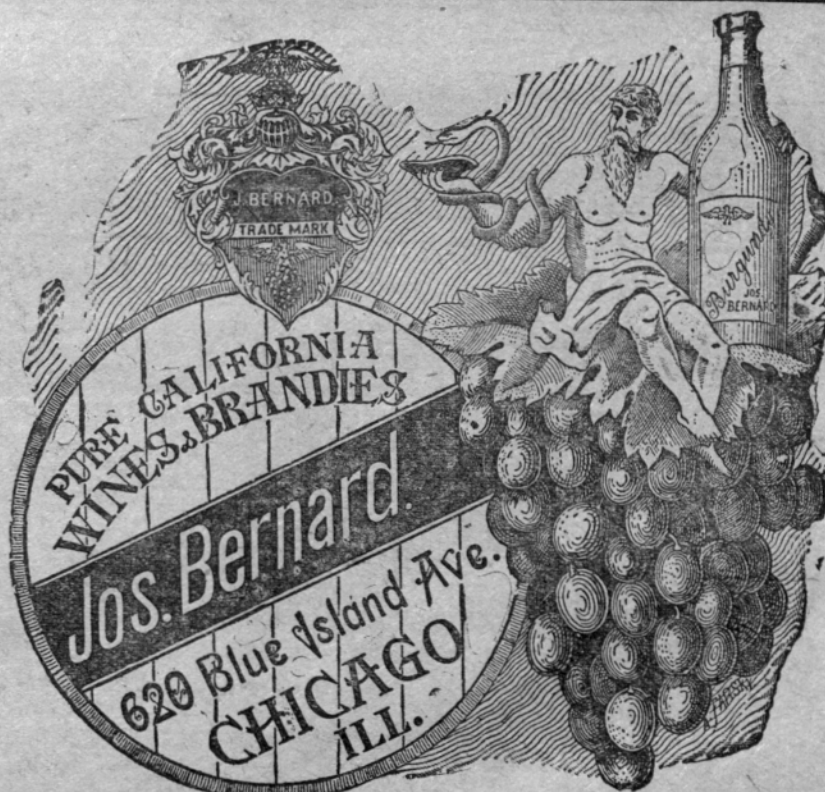
Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

580 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

Elina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pilsil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

J. C. HERMANEK,
SLOVANSKI LEKARNAR
585 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

ima v zalogi razven vedno svežih zdravil, tudi vse kirurške priprave, eno in dvestranske kilne pasove.

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROBSEL
SALOON

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street,

KENOSHA,

WISC.